

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 2. decembrī
(OR. en)

15557/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0394(COD)

CLIMA 641
ENV 1240
AGRI 690
FORETS 129
ENER 650
IND 526
COMPET 983
CODEC 1902

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 1. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 672 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Savienības sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 672 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 672 *final*

Briselē, 30.11.2022.
COM(2022) 672 final

2022/0394 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko izveido Savienības sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumiem

{SEC(2022) 423 final} - {SWD(2022) 377 final} - {SWD(2022) 378 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Lai globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežotu zem 1,5 °C, nākamajās desmitgadēs pasaulē būs ievērojami jāsamazina siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas. Lai to panāktu, pirmkārt, jāuzlabo ēku, transporta veidu un nozaru efektivitāte, jāpāriet uz aprites ekonomiku un ievērojami jāpalielina atjaunīgās enerģijas apjoms. Otrkārt, ir jāreciklē ogleklis no atkritumu plūsmām, ilgtspējīgiem biomasas avotiem vai tieši no atmosfēras, lai to izmantotu fosilā oglekļa vietā ekonomikas nozarēs, kas neizbēgami būs atkarīgas no oglekļa – risinājums varētu būt, piemēram, oglekļa uztveršana un izmantošana (CCU) un ilgtspējīgas sintētiskās degvielas. Vienlaikus, lai panāktu klimatneitralitāti, ik gadu no atmosfēras būs jāuztver un jāpiesaista aizvien vairāk oglekļa dioksīda (CO₂), izmantojot oglekļa saistīgu lauksaimniecību un rūpnieciskās piesaistes darbības vai projektus, lai šādi kompensētu grūti novēršamas emisijas tādās nozarēs kā lauksaimniecība, cementa un tērauda rūpniecība, aviācija un jūras transports.

Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) jaunākajā ziņojumā¹ norādīts, ka pasaules mērogā iespēja ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C samazinās, ja vien nenotiks strauja SEG emisiju samazināšana. IPCC ziņojumā skaidri norādīts, ka “oglekļa dioksīda piesaistes ieviešana, lai līdzsvarotu grūti novēršamas atlikušās emisijas, ir neizbēgama, lai sasniegtu neto nulles CO₂ vai SEG emisijas”. Tas nozīmēs ilgtspējīgu darbību plašu izvēršanu, lai uztvertu CO₂ no atmosfēras un ilgstoši uzglabātu to ģeoloģiskās formācijās, sauszemes un jūras ekosistēmās vai produktos.

Eiropas Klimata akts² paredz, ka ES līdz 2050. gadam jāklūst klimatneitrālai. Tas nozīmē, ka ir ievērojami jāsamazina SEG emisijas un ka nenovēršamās emisijas un piesaistījumi Eiropas Savienībā būtu jālīdzsvaro vēlākais līdz 2050. gadam, lai pēc tam panāktu negatīvas emisijas. Lai sasniegtu šo mērķi, gan dabiskajām ekosistēmām, gan rūpnieciskajām darbībām būtu jāpalīdz no atmosfēras ik gadu uztvert vairākus simtus miljonu tonnu CO₂. Pašlaik un saskaņā ar pašreizējo politiku ES nespēs to nodrošināt. Oglekļa piesaistīšana dabiskās ekosistēmās pēdējos gados ir samazinājusies, savukārt ar rūpnieciskiem risinājumiem ogleklis Savienībā netiek piesaistīts nozīmīgos apjomos.

Saskaņā ar IPCC novērtētajiem scenārijiem Eiropas Komisija 2020. gada marta aprites ekonomikas rīcības plānā³ ir paziņojusi, ka tā izstrādās efektīvu sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, lai stimulētu oglekļa piesaistījumu ieviešanu un palielinātu oglekļa apritīgumu, pilnībā ievērojot biodaudzveidības un nulles piesārņojuma mērķus.

Šīs iniciatīvas galvenie mērķi ir: i) nodrošināt oglekļa piesaistījumu augstu kvalitāti ES un ii) izveidot ES pārvaldības sertifikācijas sistēmu, lai novērstu zaļmaldināšanu, šajā nolūkā visā Savienībā pareizi piemērojot un panākot ES kvalitātes satvara kritēriju izpildi. Šīs darbības ir nepieciešamas, lai rosinātu oglekļa piesaistījumu izvēršanas darbības un izstrādātu jebkādu turpmāku rīcībpolitiku šajā jomā, ņemot vērā nepieciešamību ik gadu uztvert simtiem miljonu

¹ IPCC III darba grupa (2022), tehniskais kopsavilkums. Publikācija: Klimata pārmaiņas, 2022. gads: Klimata pārmaiņu mazināšana. Sestais novērtējuma ziņojums.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³ COM(2020) 98 final.

tonnu CO₂. Tas palīdzēs sasniegt 2050. gada klimatneitralitātes mērķi, kas noteikts Eiropas Klimata aktā, kā arī citus paziņojumā par Eiropas zaļo kursu⁴ izvirzītos vidiskos mērķus.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Saskaņā ar priekšlikumu grozīt Regulu par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību (ZIZIMM)⁵ Eiropas Komisija pirmo reizi ierosināja atsevišķu zemesatkarīgo neto piesaistījumu mērķrādītāju, proti, -310 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta 2030. gadā. ES mēroga mērķrādītāja sasniegšana ir jāīsteno, nosakot saistošus valsts mērķrādītājus ZIZIMM sektoram, kas prasa dalībvalstīm pastiprināt zemes izmantošanas rīcībpolitiku vērīgumu. Šis priekšlikums ļauj novirzīt efektīvāku un uz rezultātiem balstītu atbalstu oglekļa saistīgas lauksaimniecības darbībām, kas var palīdzēt sasniegt šo mērķrādītāju. Komisija ir arī ierosinājusi palielināt Inovāciju fonda⁶ apjomu, ko finansē no ieņēmumiem no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS)⁷, tādējādi palīdzot uzņēmumiem investēt inovatīvās tīrās tehnoloģijās, tostarp tajās, kas rada oglekļa piesaistījumus.

Komisijas 2021. gada paziņojumā par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem⁸ ir uzsvērts, cik svarīgi ir radīt uzņēmējdarbības modeli, kas zemes apsaimniekotājus atalgo par oglekļa sekvestrēšanu, pilnībā ievērojot ekoloģiskos principus (t. i., “oglekļa saistīga lauksaimniecība”), un izveidot ES iekšējo tirgu CO₂ uztveršanai, izmantošanai, uzglabāšanai un transportēšanai, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas. Paziņojumā ir arī izklāstīts rīcības plāns, kā sasniegt šādus vēlamos oglekļa piesaistījumu mērķus: līdz 2028. gadam visiem zemes apsaimniekotājiem vajadzētu būt piekļuvei verificētiem emisiju un piesaistījumu datiem oglekļa saistīgas lauksaimniecības prakšu izsvēšanai, un būtu jāziņo un jāuzskaita viss CO₂, kas uztverts, transportēts, izmantots un uzglabāts, izmantojot rūpnieciskās darbības; līdz 2030. gadam oglekļa saistīgas lauksaimniecības pieejām vajadzētu palīdzēt sasniegt ZIZIMM mērķrādītāju, proti, CO₂ ekv. neto piesaistes -310 milj. t apmērā; līdz 2030. gadam ar rūpnieciskajām tehnoloģijām ik gadu būtu jāpiesaista vismaz 5 milj. t CO₂ ekvivalenta.

Šis priekšlikums atbilst arī Konferences par Eiropas nākotni⁹ galīgajiem priekšlikumiem, jo īpaši 1. priekšlikumam, kura nepārprotams mērķis ir “ievieš oglekļa piesaistījumu sertifikāciju, pamatojoties uz stingru, stabilu un pārredzamu oglekļa uzskaiti” (5. pasākums). Turklāt 2022. gada Paziņojumā par zaļināšanu¹⁰ Komisija paziņoja, ka papildus vērīgajam SEG samazināšanas pasākumu kopumam Komisijai būs jāpaļaujas arī uz oglekļa piesaisti, lai neitralizētu nenovēršamās emisijas un līdz 2030. gadam panāktu SEG neto nulles emisiju līmeni.

Šajā priekšlikumā aprakstītā sertifikācijas satvara pamatā ir šādi spēkā esoši tiesību akti klimata pārmaiņu jomā.

- Ar CO₂ ģeoloģiskās uzglabāšanas direktīvu¹¹ (CCS direktīva) ir izveidots vispārējais tiesiskais satvars vidiski drošai CO₂ ģeoloģiskajai uzglabāšanai. Darbības, kuras

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ COM(2021) 554 final.

⁶ C(2019) 1492 final.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁸ COM(2021) 800 final.

⁹ Conference par Eiropas nākotni, Ziņojums par galīgo iznākumu, 2022. gada maijs.

¹⁰ C(2022) 2230 final.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un

atļautas saskaņā ar CCS direktīvu un ar kurām CO₂ uzglabāšanai iegūst no ETS iekārtas uzglabāšanas vietā, ir skaidri iekļautas ES ETS direktīvā, un CO₂ noplūžu gadījumā ES ETS kvotas ir jānodod. Ierosinātais sertifikācijas satvars nodrošinās, ka oglekļa piesaistījumu kvantificēšana rūpnieciskām darbībām, piemēram, uz bioenerģiju balstītai oglekļa piesaistei un uzglabāšanai (*BECCS*)¹² un oglekļa tiešai uztveršanai no gaisa un uzglabāšanai (*DACCS*), atbilst noteikumiem, kas izklāstīti Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2018/2066¹³ par SEG emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar ETS, un detalizētajām ES metodikām¹⁴, ko Komisija izstrādājusi SEG emisiju nepieļaušanas kvantificēšanai *BECCS* un *DACCS* projektos Inovāciju fonda¹⁵ ietvaros.

- Attiecībā uz oglekļa saistīgas lauksaimniecības un oglekļa uzglabāšanas produktiem ZIZIMM regulā¹⁶ ir sniegts plāns precīzam oglekļa piesaistījumu monitoringam un ziņošanai saskaņā ar IPCC vadlīnijām un sinerģijā ar rīcībpolitikām biodaudzveidības, nulles piesārņojuma, atjaunīgās enerģijas un pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā. ZIZIMM regulā paredzētie noteikumi veicina zemes izmantošanas savlaicīgu uzraudzību ģeogrāfiski eksplīcitā veidā un ar zemām izmaksām, piemēram, izmantojot digitālas datubāzes, ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (ĢIS) un tālīzpēti, tostarp *Copernicus Sentinel* satelītus un pakalpojumus (piemēram, klimata un zemes pakalpojumus), vai komerciāli pieejamus pakalpojumus.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

ES sertifikācijas satvars attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem vai nu balstīsies uz šādiem Savienības politikas virzieniem, vai arī tam būs svarīga nozīme šādu politikas virzienu īstenošanā.

- Ierosinātajā Dabas atjaunošanas aktā¹⁷ ir noteikts mērķis, ka līdz 2030. gadam atjaunošanas pasākumi būtu jāattiecinā uz 20 % ES sauszemes un jūras un ka līdz 2050. gadam atjaunošanas pasākumiem būtu jāaptver visas ekosistēmas, kurām nepieciešama atjaunošana. Pastāv daudzas sinerģijas starp oglekļa piesaistes darbībām, jo īpaši oglekļa saistīgu lauksaimniecību, un dabas atjaunošanas pasākumiem. Ierosinātais oglekļa piesaistījumu sertifikācijas satvars palīdzēs sasniegt atjaunošanas mērķrādītājus un izpildīt Dabas atjaunošanas aktā noteiktos pienākumus. Piemēram, oglekļa saistīgas lauksaimniecības darbības, kas uzlabo oglekļa uzglabāšanu, var palīdzēt izpildīt pienākumu nodrošināt, ka valsts līmenī palielinās organiskā oglekļa uzkrājums meža ekosistēmās un aramzemes

Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

¹² *BECCS* izvēršanai ir vajadzīgi aizsardzības pasākumi, lai ņemtu vērā ilgtspējīgas biomasas ierobežojumus un pieejamību nolūkā novērst pārmērīgu pieprasījumu pēc biomasas enerģijas, kas negatīvi ietekmē oglekļa piesaistītājus un krājumus, bioloģisko daudzveidību, gaisa kvalitāti un bioekonomiku.

¹³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (OV L 334, 31.12.2018., 1. lpp.).

¹⁴ Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, C pielikums: SEG emisiju novēršanas aprēķināšanas metodoloģija.

¹⁵ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund_en.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

¹⁷ COM(2022) 304 final.

minerālaugsnēs lauksaimniecības ekosistēmās. Tās var arī atbalstīt pienākumu ieviest atjaunošanas pasākumus attiecībā uz lauksaimniecībā izmantojamām organiskām augsnēm, kas ir nosusināti kūdrāji. Tāpēc ierosinātais Dabas atjaunošanas akts un šis priekšlikums viens otru stiprinās, veicinot gan klimata, gan biodaudzveidības rīcībpolitikas.

- Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) paredz atbalstu lauksaimniekiem, kuri apņemas īstenot vai investēt konkrētās vides un klimata praksēs. Šī politika ietver arī dažus vides un klimata nosacījumus (tā sauktos labus lauksaimnieciskos un vidiskos stāvokļus, LLVS), kas lauksaimniekiem jāievēro, saņemot KLP ienākumu atbalstu. Šie nosacījumi pārsniedz tiesību aktos noteiktās prasības. Daži nosacījumi ir būtiski sekvestrēšanai un oglekļa aizsardzībai augsnē, piemēram, zālajos un kūdrajos. Turklāt KLP var palīdzēt ieviest sertifikāciju, aptverot sākotnējās investīcijas un veicinot attiecīgu praksi saimniecību līmenī. ES oglekļa piesaistījumu sertifikācijas satvars palīdzēs uzlabot SEG kvantifikāciju atbalstītajās praksēs un valsts zemes sektora SEG inventarizāciju pārskatus. Pateicoties tirgu brīvprātīgai attīstībai, tas var nodrošināt oglekļa uzkrājumu ilgāka termiņa aizsardzību un darbības zemē, ko neatbalsta KLP. Dalībvalstu izstrādātās publiskās sertifikācijas shēmas varētu pieteikties atzīšanai ES saskaņā ar šo priekšlikumu, lai īstenotu ES oglekļa piesaistījumu sertifikācijas satvaru, tostarp šajā priekšlikumā izklāstītās sertifikācijas metodikas. Turklāt šis priekšlikums ļaus uzrādīt ar CO₂ nesaistītus emisiju samazinājumus kā oglekļa piesaistījumu līdziegumus.
- Atjaunojamo energoresursu direktīvā¹⁸ ir iekļauts bioenerģijas ilgtspējas kritēriju kopums, ko īsteno vai nu valstu kompetentās iestādes, vai Komisijas atzītas privātas sertifikācijas shēmas. Šīs shēmas, iespējams, varētu sertificēt arī oglekļa piesaistes darbību atbilstību šajā priekšlikumā izklāstītajiem oglekļa piesaistījumu kvalitātes kritērijiem.
- ES meža stratēģijā¹⁹ ir noteikts rīcībpolitikas satvars, kura uzdevums ir nodrošināt, lai ES būtu augoši, veselīgi, daudzveidīgi un izturētspējīgi meži, kas vērā ņemami palīdz īstenot mūsu biodaudzveidības ieceri, palielina dabisku oglekļa piesaistītāju piesaistījumus, sagādā iztikas līdzekļus lauku apvidos un ārpus tiem un atbalsta ilgtspējīgu meža resursu bioekonomiku, kura balstās uz pašu ilgtspējīgāko meža apsaimniekošanas praksi.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 192. panta 1. punkts, kas Savienībai dod tiesības rīkoties, lai sasniegtu vides politikas mērķus. Savienības vides politikas mērķi, kā definēts LESD 191. panta 1. punktā, cita starpā ir saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti; apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus un sekmēt starptautiska mēroga pasākumus, lai risinātu reģionālas un pasaules mēroga vides problēmas, un jo īpaši cīnīties pret klimata pārmaiņām.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Klimata pārmaiņas ir pārrobežu problēma. To ietekme ir globāla neatkarīgi no siltumnīcefekta gāzu emisiju avotu atrašanās vietas. Tāpēc šīs problēmas nevar atrisināt tikai ar valsts vai

¹⁸ Direktīva 2018/2001/ES.

¹⁹ COM/2021/572 final.

vietēju rīcību, jo ir maz ticams, ka tas nodrošinās optimālus rezultātus. Koordinācija Eiropas līmenī veicina klimatrīcību un var efektīvi papildināt un pastiprināt valsts un vietēju rīcību; ES rīcības pamatā ir subsidiaritātes princips atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantam.

Lai risinātu problēmas, kas saistītas ar oglekļa piesaistījumu kvalitātes novērtēšanu, Eiropas satvars būtu piemērotāks nekā valstu iniciatīvas. Šāds satvars radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū oglekļa piesaistījumu sertificēšanai, uzlabojot salīdzināmību un uzticēšanos. Valstu iniciatīvu sadrumstalotība šajā jomā tikai saasinātu problēmu, nevis to atrisinātu.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi izveidot Savienības sertifikācijas satvaru augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumiem. Tajā ir paredzēti kvalitātes kritēriji oglekļa piesaistījumiem, nepieciešamie noteikumi un procedūras oglekļa piesaistījumu sertificēšanai un verificēšanai un privāto un publisko sertifikācijas shēmu atzīšanas satvars.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šā priekšlikuma mērķus vislabāk var sasniegt ar regulu. Tas nodrošinās noteikumu vienlaicīgu, tiešu un vienveidīgu piemērojamību Savienībā. Tiek noteiktas prasības brīvprātīgo sertifikācijas shēmu operatoriem, dalībvalstīm attiecībā uz publisko sertifikācijas shēmu atzīšanu un Komisijai attiecībā uz ziņošanu un pārskatīšanu.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm notika vairākas apspriešanās:

- 2022. gada 31. janvārī – tiešsaistes konference par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem;
- no 2022. gada 2. maija līdz 7. februārim – aicinājums sniegt atsauksmes, uz kuru tika saņemta 231 atbilde;
- no 2022. gada 2. maija līdz 7. februārim – atklāta sabiedriskā apspriešana, uz kuru tika saņemtas 396 atbildes.

Kopumā sabiedriskās apspriešanas pasākumi apliecināja spēcīgu vispārēju atbalstu regulatīvai iniciatīvai, kas aptver oglekļa piesaistījumu sertifikācijas satvara izveidi. Vairums ieinteresēto personu atbalstīja to, ka iniciatīvai būtu jāaptver plašs oglekļa piesaistes iespēju klāsts un tiktu ņemti vērā tādi aspekti kā: nodrošināt precīzus, akurātus un savlaicīgus piesaistījumu mērījumus; nodrošināt, ka stingru iestāšanos par emisiju samazināšanu neapdraud uzmanības pārorientēšana uz oglekļa piesaistījumiem; nodrošināt pietiekamas garantijas attiecībā uz oglekļa uzglabāšanas ilgumu un apvērse nepieļaušanu.

Galvenie kritēriji, ko ieinteresētās personas uzskatīja par svarīgiem oglekļa piesaistījumiem, bija monitoringa, ziņošanas un verificācijas aspektu noturība, izvēršanas potenciāls plašā mērogā, tehniskā gatavība un ekonomiskā īstenojamība, kā arī vides līdzīgumu potenciāls.

Lielākā daļa respondentu piekrita, ka stabilas un uzticamas oglekļa piesaistījumu sertifikācijas sistēmas izveide ir pirmais būtiskais solis, lai oglekļa piesaistījumi sniegtu taustāmu ieguvumu saskaņā ar ES klimatneitralitātes mērķi.

Respondenti norādīja, ka oglekļa piesaistījumu sertifikācijas galvenajiem mērķiem vajadzētu būt šādiem: nodrošināt dažādu oglekļa piesaistes darbību salīdzināmību un konkurenci; palielināt brīvprātīgu oglekļa tirgu pārredzamību un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un nodrošināt labākus publiskos stimulus dabā bāzētiem un industriāliem oglekļa piesaistes risinājumiem ES un nacionālajās finansēšanas programmās.

Vairums respondentu uzskata, ka ES uzdevumam vajadzētu būt visaptverošu kvalitātes prasību noteikšanai attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem, nodrošinot oglekļa piesaistījumu pareizu kvantificēšanu, papildīgumu, ilgtermiņa uzglabāšanu un vidisko ilgtspēju. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām konstatējumu kopsavilkums ir sniegts šīs regulas ietekmes novērtējuma 2. pielikumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Ārējam ekspertu konsorcijam tika uzdots veikt tehniskās palīdzības pētījumu, lai palīdzētu sagatavot ierosināto regulu par oglekļa piesaistījumiem un ar to saistīto ietekmes novērtējumu. Pētījums ļāva izskatīt esošos mehānismus un shēmas oglekļa piesaistījumu sertifikācijai un sinoptiski novērtēt dažādās oglekļa piesaistes darbības, tostarp pastāvīgo piesaisti, oglekļa uzglabāšanas produktus un oglekļa saistīgo lauksaimniecību. Ārējais konsorcijs Komisijas vārdā organizēja vairākus informatīvus pasākumus, tostarp konferenci par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem, un palīdzēja novērtēt atbildes, kas tika saņemtas apspriedēs ar ieinteresētajām personām. Visbeidzot, tehniskās palīdzības pētījumā tika gūta daļa no datiem, uz kuriem balstījās ietekmes novērtējumā izklāstīto politikas risinājumu analīze.

- **Ietekmes novērtējums un Regulējuma kontroles padomes atzinums**

Šim priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā tika izvērtēti dažādi politikas risinājumi to trīs galveno problēmu risināšanai, kas ietekmē turpmāko attīstību oglekļa piesaistījumu jomā.

Pirmā problēma ir grūtības novērtēt un salīdzināt oglekļa piesaistījumu kvalitāti, kas potenciālajiem oglekļa piesaistījumu finansētājiem rada ievērojamas meklēšanas izmaksas. Tā ir tipiska “tirgus nepilnība”, kas rada risku, ka finansiālais atbalsts tiek piešķirts tādām oglekļa piesaistes darbībām, uz kurām nevar paļauties kā uz efektīviem mazināšanas pasākumiem. Šai problēmai ir divi cēloņi.

1. Oglekļa piesaistījumu sertifikācija ir daudz mazāk izplatīta nekā emisiju samazināšanas sertifikācija, un tā ir saistīta ar vairākām metodoloģiskām problēmām. Dažādās sertifikācijas shēmās ir ierosinātas dažādas metodikas, kā kvantificēt oglekļa kopējos un papildu piesaistījumus, stimulēt oglekļa ilgtermiņa uzglabāšanu un aptvert plašākus ilgtspējas aspektus, piemēram, oglekļa piesaistes darbības ietekmi uz vidi (piemēram, biodaudzveidības zudums, piesārņojums utt.).
2. Oglekļa piesaistes darbības (t. i., pastāvīga piesaiste, oglekļa uzglabāšanas produkti un oglekļa saistīga lauksaimniecība) ir ļoti neviendabīgas to gatavības, izmaksu lietderības un saistīto monitoringa izmaksu ziņā un rada dažādas sertifikācijas problēmas.

Lai risinātu šo problēmu, šīs iniciatīvas mērķis ir garantēt visu ES sertificēto oglekļa piesaistījumu kvalitāti, izmantojot sertifikācijas metodikas, kas ir pielāgotas dažādu oglekļa piesaistes darbību konkrētajiem apstākļiem.

Šajā nolūkā šajā iniciatīvā ir ierosināts ES sertifikācijas satvars oglekļa piesaistījumiem, kura pamatā ir četri kvalitātes kritēriji (turpmāk "QU.A.L.ITY"), kas paredzēti kvantificēšanas, papildīguma un bāzlīniju, ilgtermiņa uzglabāšanas un ilgtspējas nodrošināšanai. Ietekmes novērtējumā ir apzinātas vairākas paraugprakses attiecībā uz katru no minētajiem QU.A.L.ITY kritērijiem, vienlaikus atzīstot, ka sertifikācijas pieeja katram kritērijam dažādās oglekļa piesaistes darbībās atšķirsies.

Otrajā posmā būs jāizstrādā detalizētas sertifikācijas metodikas QU.A.L.ITY kritēriju īstenošanai dažādās oglekļa piesaistes darbībās. Šajā posmā dažādu veidu oglekļa piesaistes darbību īpatnībām tiks pielāgoti īpaši noteikumi: piemēram, noteikumos tiks atzītas spēcīgās garantijas attiecībā uz pastāvību, ko sniedz risinājumi oglekļa uzglabāšanai ģeoloģiskās formācijās, vienlaikus palielinot līdziegumus oglekļa piesaistīgas lauksaimniecības darbībām. Šajā sakarā ietekmes novērtējumā ir salīdzināti divi kvalitātes risinājumi.

- Risinājums Q1: sertifikācijas shēmas izstrādā metodikas saskaņā ar QU.A.L.ITY kritērijiem un iesniedz tās atzīšanai atbildīgajai publiskajai iestādei.
- Risinājums Q2: Komisija izstrādā metodikas ciešā sadarbībā ar ekspertu grupu.

Analīzē secināts, ka risinājumam Q2 ir vislielākais potenciāls garantēt oglekļa piesaistījumu kvalitāti un nodrošināt to salīdzināmību, vienlaikus samazinot detalizētu sertifikācijas metodiku izstrādes vai apstiprināšanas administratīvās izmaksas.

Otrā problēma ir tāda, ka daudzas ieinteresētās personas neuzticas oglekļa piesaistījumu sertifikātiem, jo sertifikāti var tikt sagatavoti nepārredzamos un neuzticamos sertifikācijas procesos, sertificējot darbības, kuras nesniedz patiesus ieguvumus klimata un ilgtspējas jomā. Šīs problēmas risināšanai sertifikācijas shēmām būtu jāievieš pārredzami un stingri noteikumi un procedūras, lai mazinātu riskus, ka sertifikācijas procesā nav iespējams atklāt zemas kvalitātes piesaistījumus, ka oglekļa piesaistes darbības faktiski nenodrošina piesaistījumus, kā plānots, un ka viena un tā pati darbība tiek sertificēta divreiz vai ka viens un tas pats sertifikāts tiek izmantots divreiz.

Trešā problēma ir tāda, ka oglekļa piesaistījumu nodrošinātāji saskaras ar šķēršļiem piekļuvei finansējumam. Šīs problēmas pamatā ir tas, ka oglekļa piesaistījumu sertifikātus iespējams izmantot ļoti dažādos veidos (piemēram, publiskais finansējums, uzņēmumu ilgtspējas ziņojumi, ekomarkējumi, brīvprātīgi oglekļa tirgi utt.). Šī dažādība rada darījumu izmaksas tiem, kas vēlas, lai viņu oglekļa piesaistes darbība tiktu sertificēta, piemēram, meklēšanas izmaksas (laiks un centieni, kas veltīti, lai izprastu konkrētas shēmas sertifikācijas procedūru kvalitāti) un maiņas izmaksas (izmaksas, kas rodas, cenšoties piesaistīt citus papildu vai alternatīvus finansējuma veidus, kuru dēļ, visticamāk, būs jāmaina darbības un jāsniedz atšķirīgs pierādījumu un informācijas kopums).

Otrās un trešās problēmas risināšanai sertifikācijas shēmām būtu jāatbilst saskaņotām sertifikācijas prasībām, lai nodrošinātu pārredzamību un veidotu uzticēšanos.

1. Shēmu pārvaldība: sertifikācijas shēmas būtu jāizmanto, pamatojoties uz uzticamām un pārredzamām procedūrām (piemēram, iekšējo pārvaldību un uzraudzību, sūdzību un pārsūdzību pārvaldību, apspriešanos ar ieinteresētajām personām, pārredzamību un informācijas publicēšanu utt.).
2. Neatkarīga verifikācija: oglekļa piesaistījumu atbilstība QU.A.L.ITY kritērijiem būtu jāpārbauda trešo personu revidentiem, un
3. Pilnīga informēšana: visai informācijai par sertificētajiem oglekļa piesaistījumiem vajadzētu būt publiski pieejamai un izsekojamai publiskos reģistros.

Saskaņā ar šiem pārredzamības kritērijiem ir noteikts sertifikācijas shēmu atzīšanas process, un operatori (t. i., oglekļa piesaistes darbību īpašnieki) var izmantot tikai atzītas sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību QU.A.L.ITY kritērijiem un attiecīgajām sertifikācijas metodikām.

Šajā kontekstā ietekmes novērtējumā ir salīdzinātas divas pārvaldības iespējas attiecībā uz to, kas būtu atbildīgs par sertifikācijas shēmu atzīšanu: dalībvalstis (risinājums G1) vai Komisija (risinājums G2). Analīzē secināts, ka risinājumam G2 ir vislabākie rezultāti stabila un saskaņota sertifikācijas procesa nodrošināšanā un oglekļa piesaistes sertifikācijas iekšējā tirgus veicināšanā, vienlaikus samazinot valsts iestāžu administratīvās izmaksas.

Tādējādi vēlmais politikas risinājums ir tāds, kurā Komisija: i) izstrādā sertifikācijas metodikas, apspriežoties ar ekspertiem un ieinteresētajām personām un ii) saskaņo sertifikācijas satvara un QU.A.L.ITY kritēriju īstenošanu, izmantojot atzītas sertifikācijas shēmas.

Ietekmes novērtējumā Komisija novērtēja arī priekšlikuma atbilstību Eiropas Klimata aktā noteiktajiem mērķiem, kā paredzēts Eiropas Klimata akta 6. panta 4. punktā. Komisija konstatēja, ka oglekļa saistīgas lauksaimniecības pieejas var palīdzēt sasniegt atsevišķo 2030. gada mērķrādītāju, kas ZIZIMM sektoram ierosināts ar tiesību aktu paketi “Gatavi mērķrādītājam 55 %” (-310 Mt CO₂ ekv.), tādējādi pārsniedzot ZIZIMM oglekļa piesaistījumu devumu visas ekonomikas -55 % mērķrādītājā, kas noteikts Eiropas Klimata aktā (maksimālā robežvērtība -225 Mt CO₂ ekv.). Eiropas Klimata aktā ir iekļauts arī mērķrādītājs Savienībai līdz 2050. gadam kļūt klimatneitrālai un pēc tam panākt negatīvas emisijas, taču, lai sasniegtu šo mērķi, Savienībai ir jāpalielina oglekļa piesaistes darbību izmantošana. Ietekmes novērtējumā ir analizēti politikas risinājumi, kā novērst šķēršļus, kas apdraud efektīvu oglekļa piesaistes darbību ieviešanu, kam nevajadzētu atturēt no rīcības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai.

Regulējuma kontroles padome sniedza pozitīvu atzinumu par ietekmes novērtējumu un sniedza sarakstu ar ieteikumiem ziņojuma uzlabošanai, lai labāk parādītu, ka uzticama sertifikācijas satvara trūkums ir galvenais šķērslis oglekļa piesaistes darbību attīstībai, kā arī lai pārredzamā veidā iepazīstinātu ar visām politikas izvēlēm attiecībā uz metodiku un pārvaldību.

Līdz ar to ietekmes novērtējuma ziņojuma galīgajā redakcijā tika iekļauti šādi aspekti:

- ievadā tika precizēts iniciatīvas konteksts (t. i., oglekļa piesaistījumu nozīme 2050. gada klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā un pašreizējā politikas pamatscenārijā) un iniciatīvas brīvprātīgais raksturs;
- problēmas definīcijā ir pievienotas jaunas atsauces, lai apstiprinātu konstatēto problēmu esību un mērogu (jo īpaši uzticības trūkumu) un lai ieinteresēto personu paustajos viedokļos uzsvērtu starptautiski saskaņotas sistēmas nozīmi;
- iedaļā par mērķiem tika precizēts, ka četri izraudzīto QU.A.L.ITY kritēriju pamatā ir vispārēja vienprātība par to, kas ir augstas kvalitātes sertifikācija saskaņā ar lielāko daļu esošo sertifikācijas metodiku, un kritēriju izklāsts iedaļā, kurā aprakstīti politikas risinājumi, tagad ietver vairāk argumentu no īpašajiem pielikumiem;
- lai ņemtu vērā regulējuma brīvprātīgo raksturu, tika pievienoti vairāki precizējumi (piemēram, mērķis “līdzvērtīgi konkurences apstākļi” ir pārfrāzēts kā “saskaņošana”);
- iedaļā par noraidītajiem politikas risinājumiem ir labāk paskaidrots, kāpēc tika noraidīta sertifikācijas satvara politikas obligāta izmantošana;

- iedaļā par ietekmes novērtējumu brīvprātīgais raksturs ir minēts kā risks, kas varētu apdraudēt iniciatīvu panākumus, un pasākumi šā riska mazināšanai;
- politikas risinājumu novērtējumā ir labāk identificēti šķēršļi, kas kavē oglekļa piesaistes darbību izvēšanu, un paskaidrots, kā sertifikācijas satvars novērsīs šos šķēršļus. Šajā iedaļā arī precizēta nenoteiktība, kas saistīta ar kvalitatīvajiem apgalvojumiem par gaidāmajiem ieguvumiem un izmaksām;
- iedaļa par principu “viens pieņemts – viens atcelts” ir pārcelta no pielikuma uz galveno daļu;
- iedaļā par iniciatīvas uzraudzību un izvērtēšanu ir iekļauti sīkāk izstrādāti darbības mērķi.
- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas

- **Pamattiesības**

Neattiecas

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Būtiska ietekme uz Savienības budžetu ir saistīta ar nelegislatīvo aktu sagatavošanu un Ekspertu grupas oglekļa piesaistes jautājumos darbību.

Priekšlikumā ir paredzēti vairāki deleģētie un īstenošanas akti, kas jāpagatavo paralēli pēc ierosinātās regulas stāšanās spēkā. Vissvarīgākais ir tas, ka būs jāpieņem deleģētie akti, kuros noteiktas sertifikācijas metodikas dažādām oglekļa piesaistes darbībām (piemēram, pastāvīgai piesaistei, oglekļa saistīgai lauksaimniecībai un oglekļa uzglabāšanas produktiem).

Lai sagatavotu šos ļoti tehniskos nelegislatīvos aktus, Komisijai palīdzēs Ekspertu grupa oglekļa piesaistes jautājumos. Grupā būs aptuveni 70 locekļi, un tā varētu ietvert vairākas apakšgrupas, tostarp ar papildu zinātību. To vadīs Komisija ar ārēja līgumslēdzēja palīdzību.

Turklāt ietekme uz Komisijas budžetu ir saistīta ar tādu publisku vai privātu sertifikācijas shēmu atzīšanas procesu, kuras būtu atbildīgas par sertifikācijas satvara īstenošanu vienā vai vairākās dalībvalstīs. Ietekme uz budžetu ir paredzama arī tām dalībvalstīm, kuras plāno izveidot un izmantot valsts sertifikācijas shēmu, tostarp neatkarīgu sertifikācijas struktūru uzraudzību un valsts reģistra izveidi un darbību.

Tiesību akta finanšu pārskatā ir sīki izklāstīta ietekme uz budžetu un norādīti cilvēkresursi un administratīvie resursi, kas vajadzīgi saskaņā ar šo priekšlikumu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Saskaņā ar 2021. gada novembrī publicētajām labāka regulējuma pamatnostādnēm un jo īpaši 38. instrumentu Komisija izstrādās īstenošanas stratēģiju pēc tam, kad likumdevēji būs pieņēmuši tiesību akta priekšlikumu. Tajā tiks izklāstīti dažādi izmantojamie atbilstības veicināšanas rīki un tiks iekļauti aspekti, kas saistīti ar digitālo īstenošanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ierosinātās regulas noteikumi un struktūra atbilst iniciatīvas mērķim izveidot pārredzamu un uzticamu sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumiem ar augstu klimatisko un vidisko integritāti, lai atbalstītu fiziskas un juridiskas personas, kuras vēlas nevis tikai pēc iespējas

samazināt SEG siltumnīcefekta gāzu emisijas, bet pielikt papildu pūles un savas darbības virzīt līdz ilgtspējas līmenim, ņemot vērā Eiropas zaļajā kursā noteiktos vērienīgākos klimatiskos mērķus un Eiropas Klimata aktā nosprausto 2050. gada klimatneitralitātes mērķi.

Ierosinātās regulas galvenie noteikumi ir šādi.

Regulas 1. pantā ir noteikts tās mērķis un darbības joma. Šā priekšlikuma mērķis ir atvieglot augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumu ieviešanu, izmantojot brīvprātīgu Savienības sertifikācijas satvaru. Šajā pantā ir noteikta arī priekšlikuma vispārējā struktūra, ko veido trīs pīlāri. Pirmajā ir noteikti četri kvalitātes kritēriji, kuru kumulatīvā atbilstība ļauj sertificēt oglekļa piesaistījumus. Otrais pīlārs nosaka verificācijas un sertifikācijas procesa galvenos elementus. Trešais pīlārs paredz noteikumus par to sertifikācijas shēmu darbību, kas ir atbildīgas par Savienības sertifikācijas satvara īstenošanu.

Regulas 2. pantā ir dota galvenā terminoloģija ierosinātās regulas noteikumu vajadzībām, jo īpaši oglekļa piesaistījumu un oglekļa piesaistes darbību definīcijas.

Regulas 3. pantā ir noteikti divi nosacījumi, lai oglekļa piesaistījumi būtu atbalsttiesīgi saskaņā ar Savienības sertifikācijas satvaru: pirmkārt, tie jāgūst, veicot kvalitātes kritērijiem atbilstošas oglekļa piesaistes darbības, un, otrkārt, tie jāverificē neatkarīgai sertifikācijas struktūrai.

Ierosinātās regulas pirmais pīlārs ir definēts 4.–8. pantā. Regulas 4. pantā ir paredzēti noteikumi par oglekļa neto piesaistījumu ieguvuma kvantificēšanu salīdzinājumā ar bāzlīniju, savukārt 5., 6. un 7. pantā ir noteikti kvalitātes kritēriji attiecībā uz papildījumu, ilgtermiņa uzglabāšanu un oglekļa piesaistes darbību ilgtspēju. Regulas 8. pantā ir paredzētas pilnvaras Komisijai pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem noteiks sīki izstrādātas sertifikācijas metodikas, lai novērtētu atbilstību kvalitātes kritērijiem. Regulas I pielikumā ir uzskaitīti elementi, kas jāiekļauj minētajās sertifikācijas metodikās.

Ierosinātās regulas otrais pīlārs, kas attiecas uz atbilstības sertifikāciju, ir noteikts 9. un 10. pantā.

Regulas 9. pantā ir definēti no diviem posmiem sastāvošā sertifikācijas procesa galvenie elementi. Sākotnējā posmā operators sertifikācijas struktūrai iesniedz visaptverošu informāciju par oglekļa piesaistes darbību un tās paredzamo atbilstību kvalitātes kritērijiem. Sertifikācijas iestāde veic revīziju, lai verificētu operatora apgalvojumus, izdod sertifikācijas revīzijas ziņojumu un, ja ir izpildīti kvalitātes kritēriji, sertifikātu.

Otrajā posmā sertifikācijas struktūra veic atkārtotas sertifikācijas revīziju, lai pārliecinātos, ka oglekļa piesaistes darbība ir īstenota pareizi, pilnībā ievērojot kvalitātes kritērijus, un izdod atkārtotas sertifikācijas revīzijas ziņojumu un atjauninātu sertifikātu, uz kura pamata sertifikācijas shēma izdod un reģistrē sertificētās oglekļa piesaistes vienības. Regulas II pielikumā ir uzskaitīts informācijas minimums, kas jāiekļauj sertifikātā.

Regulas 10. pantā ir noteikti minimālie nosacījumi sertifikācijas struktūrām, lai nodrošinātu, ka tās ir kompetentas veikt sertifikācijas revīzijas, kā arī to neatkarību un objektivitāti. Tajā ir arī noteikts pienākums dalībvalstīm uzraudzīt sertifikācijas struktūru darbību.

Trešais pīlārs attiecībā uz sertifikācijas shēmām ir noteikts 11.–14. pantā. Regulas 11. pantā ir noteikts operatoru pienākums izmantot Komisijas atzītas sertifikācijas shēmas, lai pierādītu atbilstību kvalitātes kritērijiem. Šajā pantā ir noteiktas arī vairākas prasības sertifikācijas shēmu darbībai, tostarp pasākumi labas pārvaldības, pārredzamības un pārskatatbildības nodrošināšanai.

Regulas 12. pantā ir noteikts pienākums sertifikācijas shēmām izveidot un uzturēt publiskus reģistrus, kuros sniedz pierādījumus par oglekļa piesaistes darbībām un oglekļa piesaistījumu

vienībām. Ir ļoti svarīgi, lai reģistri izmantotu automatizētas sistēmas un būtu sadarbspējīgi, lai novērstu krāpšanu un izvairītos no dubultas uzskaites.

Regulas 13. pantā ir noteikts juridiskais pamats sertifikācijas shēmu atzīšanai ar Komisijas lēmumiem, un 14. pantā ir noteiktas ziņošanas prasības par sertifikācijas shēmām.

Regulas 18. pantā ir paredzēta regulas pārskatīšana: pirmo reizi trīs gadus pēc tās stāšanās spēkā un ne vēlāk kā līdz 2028. gada beigām un pēc tam regulāri pēc katras veiktās izsvēršanas, kā noteikts Parīzes nolīgumā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko izveido Savienības sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumiem**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁰,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Parīzes nolīgumu, kas pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām²² ("Parīzes nolīgums"), starptautiskā sabiedrība ir piekritusi ierobežot globālās vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un turpināt centienus ierobežot temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. Savienība un tās dalībvalstis ir Parīzes nolīguma puses un ir stingri apņēmušās to īstenot, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas un palielinot oglekļa piesaistījumus.
- (2) Pasaules mērogā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) jaunākajā ziņojumā²³ norādīts, ka iespēja ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C samazinās, ja vien turpmākajās desmitgadēs nenotiks strauja un apjomīga siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšana. *IPCC* ziņojumā arī skaidri norādīts, ka "oglekļa dioksīda piesaistījumu ieviešana, lai līdzsvarotu grūti novēršamas atlikušās emisijas, ir neizbēgama, lai sasniegtu neto nulles oglekļa dioksīda (CO₂) vai SEG emisijas". Tam būs nepieciešama ilgtspējīgu darbību plaša izvēršana, lai uztvertu CO₂ no atmosfēras un ilgstoši uzglabātu to ģeoloģiskās formācijās, sauszemes un jūras ekosistēmās vai produktos. Pašlaik un saskaņā ar pašreizējām rīcībpolitikām Savienība nespēs nodrošināt nepieciešamos oglekļa piesaistījumus. Oglekļa piesaistījumi sauszemes ekosistēmās pēdējos gados ir samazinājušies, savukārt ar rūpnieciskiem risinājumiem ogleklis Savienībā netiek piesaistīts nozīmīgos apjomos.

²⁰ OV C [...], [...], [...] lpp.

²¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

²² Apstiprināts ar Padomes Lēmumu (ES) 2016/1841 (2016. gada 5. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 282, 19.10.2016., 1. lpp.).

²³ *IPCC* III darba grupa (2022), tehniskais kopsavilkums. Publikācija: Klimata pārmaiņas, 2022. gads: Klimata pārmaiņu mazināšana. Sestais novērtējuma ziņojums (saite).

- (3) Šīs regulas mērķis ir izstrādāt brīvprātīgu Savienības sertifikācijas satvaru oglekļa piesaistījumiem, lai stimulētu augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumu ieviešanu, pilnībā ievērojot biodaudzveidības un nulles piesārņojuma mērķus. Tas ir instruments, lai palīdzētu sasniegt Savienības mērķus saskaņā ar Parīzes nolīgumu, jo īpaši mērķi līdz 2050. gadam panākt kolektīvo klimatneitralitāti, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁴. Savienība ir arī apņēmusies pēc 2050. gada kļūt emisiju negatīva. Svarīgs instruments oglekļa piesaistījumu veicināšanai sauszemes ekosistēmās ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841²⁵, kas patlaban tiek pārskatīta. Pārskatīšanas mērķis ir noteikt Savienības neto piesaistījumu mērķrādītāju 310 Mt CO₂ ekv. līdz 2030. gadam un iedalīt attiecīgos mērķrādītājus katrai dalībvalstij.
- (4) Savienības sertifikācijas satvars atbalstīs tādu oglekļa piesaistes darbību attīstību Savienībā, kas dod nepārprotamu oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu, vienlaikus izvairoties no zaļmaldināšanas. Oglekļa saistīgas lauksaimniecības gadījumā šādam sertifikācijas satvaram būtu arī jāveicina tādu oglekļa piesaistes darbību ieviešana, kas rada līdz ieguvumus biodaudzveidībai, tādējādi sasniedzot dabas atjaunošanas mērķrādītājus, kas noteikti Savienības tiesību aktos par dabas atjaunošanu. Savienības sertifikācijas satvars būs noderīgs, lai sasniegtu Savienības klimata pārmaiņu mazināšanas mērķus, kas noteikti starptautiskos nolīgumos un Savienības tiesību aktos.
- (5) Lai atbalstītu operatorus, kuri ir gatavi īstenot papildu centienus, lai ilgtspējīgā veidā palielinātu oglekļa piesaistījumus, Savienības sertifikācijas satvarā būtu jāņem vērā dažādie oglekļa piesaistes darbību veidi, to specifika un saistītā ietekme uz vidi. Tāpēc šajā regulā būtu skaidri jādefinē oglekļa piesaistījumi, oglekļa piesaistes darbības un citi Savienības sertifikācijas satvara elementi.
- (6) Šajā regulā būtu jānosaka prasības, saskaņā ar kurām oglekļa piesaistījumiem vajadzētu būt tiesīgiem saņemt sertifikāciju saskaņā ar Savienības sertifikācijas satvaru. Šajā nolūkā oglekļa piesaistījumi būtu jākvantificē precīzi un stingri, un tiem vajadzētu tikt radītiem tikai ar tādām oglekļa piesaistes darbībām, kas rada oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu, ir papildu darbības, kuru mērķis ir nodrošināt oglekļa ilgtermiņa uzglabāšanu un kurām ir neitrāla ietekme vai līdz ieguvumi attiecībā uz ilgtspējas mērķiem. Turklāt oglekļa piesaistījumi būtu jāpakļauj neatkarīgai trešās personas revīzijai, lai nodrošinātu sertifikācijas procesa ticamību un uzticamību. Ir ieviesti obligāti Savienības oglekļa cenas noteikšanas noteikumi, kas noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK²⁶ un kas reglamentē pieeju minētās direktīvas aptverto darbību radītajām emisijām. Šai regulai nebūtu jāskar Direktīva 2003/87/EK, izņemot saistībā ar tādu ilgtspējīgas biomasas emisiju piesaistījumu sertifikāciju, kurām saskaņā ar tās IV pielikumu piemēro nulles likmi.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (7) Oglekļa piesaistes darbībai būtu jārada oglekļa neto piesaistījuma ieguvums, kas liecina, ka tai ir pozitīva ietekme uz klimatu. Oglekļa neto piesaistījuma ieguvums būtu jāaprēķina divos posmos. Pirmkārt, operatoriem būtu jākvantificē papildu oglekļa piesaistījumu daudzums, ko oglekļa piesaistes darbība ir radījusi salīdzinājumā ar bāzlīniju. Priekšroka būtu dodama standartizētai bāzlīnijai, kas atspoguļo salīdzināmu darbību standarta sniegumu līdzīgos sociālos, ekonomiskos, vidiskos un tehnoloģiskos apstākļos, jo tā nodrošina objektivitāti, samazina atbilstības nodrošināšanas un citas administratīvās izmaksas un pozitīvi atzīst to pirmo iniciatoru rīcību, kuri jau ir iesaistījušies oglekļa piesaistes darbībās. Oglekļa saistīgas lauksaimniecības kontekstā būtu jāveicina pieejamo digitālo tehnoloģiju, tostarp elektronisko datubāzu un ģeogrāfiskās informācijas sistēmu, tālīzpētes, mākslīgā intelekta un mašīnmācīšanās, kā arī elektronisko karšu izmantošana, lai samazinātu bāzlīniju noteikšanas un oglekļa piesaistes darbību uzraudzības izmaksas. Tomēr, ja šādu standartizētu bāzlīniju nav iespējams noteikt, drīkst izmantot konkrētam projektam piemērotu bāzlīniju, pamatojoties uz operatora individuālo sniegumu. Lai atspoguļotu sociālo, ekonomisko, vidisko un tehnoloģiju attīstību un laika gaitā veicinātu vērienīgumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu, bāzlīnijas būtu periodiski jāatjaunina.
- (8) Oglekļa neto piesaistījumu ieguvuma kvantificēšanas otrajā posmā būtu jāatskaita jebkāds siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugums, kas saistīts ar oglekļa piesaistes darbības īstenošanu. Attiecīgās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas būtu jāņem vērā, ietver tiešās emisijas, piemēram, emisijas, kas rodas, izmantojot vairāk mēslošanas līdzekļu, degvielas vai enerģijas, vai netiešās emisijas, piemēram, tādas, kas rodas zemes izmantošanas maiņas rezultātā, un no tām izrietošais risks pārtikas nodrošinājumam lauksaimnieciskās ražošanas izspiešanas dēļ. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums, kas izriet no oglekļa piesaistes darbības īstenošanas, nebūtu jāņem vērā, lai kvantificētu oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu, bet būtu jāuzskata par līdzieguvumu virzībā uz ilgtspējas mērķi — klimata pārmaiņu mazināšanu; ziņojot par to sertifikātos, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums (tāpat kā citi ilgtspējas līdzieguvumi) var palielināt sertificēto oglekļa piesaistījumu vērtību.
- (9) Oglekļa piesaistes darbība sniedz oglekļa neto piesaistījuma ieguvumu, ja, īstenojot oglekļa piesaistes darbību, oglekļa piesaistījumi virs bāzlīnijas pārsniedz jebkādu siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu. Piemēram, tādu darbību gadījumā, kas nodrošina pastāvīgu oglekļa uzglabāšanu, ievadot oglekli pazemē, pastāvīgi uzglabātā oglekļa daudzumam būtu jāatsver rūpnieciskā procesa radītās, ar enerģiju saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas. Oglekļa saistīgas lauksaimniecības gadījumā ogleklīm, kas uztverts ar apmežošanas darbību, vai ogleklīm, ko zemē tur ar kūdrāju mitruma atjaunošanas darbību, būtu jāatsver to iekārtu radītās emisijas, ko izmanto oglekļa piesaistes darbībai, vai netiešo zemes izmantošanas maiņu emisijas, ko var izraisīt oglekļa emisiju pārvirze.
- (10) Oglekļa piesaistījumi būtu jākvantificē atbilstīgā, precīzā, pilnīgā, konsekventā un salīdzināmā veidā. Kvantifikācijas nenoteiktības būtu pienācīgi jāziņo un jāuzskaita, lai ierobežotu risku, ka no atmosfēras piesaistītā oglekļa dioksīda daudzums tiek novērtēts par augstu. Oglekļa saistīgas lauksaimniecības radītie oglekļa piesaistījumi būtu jākvantificē ar augstu precizitātes līmeni, lai nodrošinātu visaugstāko kvalitāti un mazinātu nenoteiktību. Turklāt, lai stimulētu sinerģijas starp Savienības klimata un biodaudzveidības mērķiem, ir nepieciešams uzlabot zemes monitoringu, tādējādi palīdzot aizsargāt un uzlabot dabā balstītu oglekļa piesaistījumu noturību visā Savienībā. Emisiju un piesaistījumu satelītnovērošanai un monitoringam uz vietas un ziņošanai par tiem ir cieši jāatspoguļo šīs pieejas un pēc iespējas labāk jāizmanto

Savienības programmās pieejamās progresīvās tehnoloģijas, piemēram, *Copernicus*, pilnībā izmantojot jau esošos rīkus, un jānodrošina atbilstība nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem.

- (11) Lai nodrošinātu, ka Savienības sertifikācijas satvars stimulē oglekļa piesaistījumus, kas pārsniedz standarta praksi, oglekļa piesaistes darbībām vajadzētu būt papildu darbībām. Tāpēc šīm darbībām būtu jāpārsniedz tiesību aktos noteiktās prasības, t. i., operatoriem būtu jāveic darbības, kas tiem vēl nav noteiktas piemērojamajos tiesību aktos. Turklāt oglekļa piesaistes darbībām būtu jānotiek sertifikācijas nodrošinātās stimulējošās ietekmes dēļ. Šāda ietekme pastāv tad, ja stimulē, ko rada potenciālie, no sertifikācijas izrietošie ieņēmumi, maina operatoru rīcību tādā veidā, ka tie iesaistās oglekļa piesaistes papildu darbībā, lai panāktu oglekļa papildu piesaistījumus.
- (12) Standartizētai bāzlīnijai būtu jāatspoguļo tiesību aktos noteiktie un tirgus apstākļi, kādos notiek oglekļa piesaistes darbība. Ja oglekļa piesaistes darbību operatoriem nosaka piemērojamie tiesību akti vai ja tai nav vajadzīgi nekādi stimuli, tās sniegums tiks atspoguļots bāzlīnijā. Šā iemesla dēļ oglekļa piesaistes darbība, kas rada oglekļa piesaistījumus, kuri pārsniedz šādu bāzlīniju, būtu jāuzskata par papildu darbību. Tāpēc standartizētas bāzlīnijas izmantošanai operatoriem būtu jāvienkāršo papildīguma pierādīšana. Tādējādi tam būtu jāsamazina sertifikācijas procesa administratīvais slogs, kas ir īpaši svarīgi maza mēroga zemes apsaimniekotāju gadījumā.
- (13) Atmosfēras un biogēnais ogleklis, kas tiek uztverts un uzglabāts, izmantojot oglekļa piesaistes darbību, rada risku, ka dabisku vai antropogēnu notikumu dēļ tas var izplūst atpakaļ atmosfērā (piem., apvērse). Tāpēc operatoriem būtu jāveic visi attiecīgie preventīvie pasākumi, lai šādus riskus mazinātu, un pienācīgi jāuzrauga, vai ogleklis joprojām tiek uzglabāts monitoringa periodā, kas noteikts attiecīgajai oglekļa piesaistes darbībai. Sertificēto oglekļa piesaistījumu derīgumam vajadzētu būt atkarīgam no paredzamā uzglabāšanas ilguma un dažādajiem apvērse riskiem, kas saistīti ar konkrēto oglekļa piesaistes darbību. Darbības, ar kurām oglekli uzglabā ģeoloģiskās formācijās, nodrošina pietiekamu pārliecību par to, ka ogleklis tiks uzglabāts vairākus gadsimtus, un tās var uzskatīt par tādām, kas nodrošina oglekļa pastāvīgu uzglabāšanu. Oglekļa saistīga lauksaimniecība vai oglekļa uzglabāšana produktos ir vairāk pakļauta riskam, ka ogleklis tīši vai netīši varētu izplūst atmosfērā. Lai ņemtu vērā šo risku, oglekļa saistīgas lauksaimniecības un oglekļa uzglabāšanas produktu radītajiem sertificētajiem oglekļa piesaistījumiem vajadzētu būt derīguma termiņam, kas atbilst attiecīgā monitoringa perioda beigām. Būtu jāpieņem, ka pēc tam ogleklis izplūst atmosfērā, ja vien uzņēmējs nepierāda oglekļa uzglabāšanas uzturēšanu, veicot nepārtrauktas monitoringa darbības.
- (14) Papildus pasākumiem, ko veic, lai mazinātu risku, ka ogleklis izplūst atmosfērā monitoringa periodā, būtu jāievieš pienācīgi atbildības mehānismi apvērse gadījumu risināšanai. Šādi mehānismi varētu ietvert, piemēram, oglekļa piesaistes vienību diskontēšanu, kolektīvus buferus vai oglekļa piesaistes vienību kontus, kā arī sākotnējās apdrošināšanas mehānismus. Tā kā atbildības mehānismi attiecībā uz ģeoloģisko uzglabāšanu un CO₂ noplūdēm un attiecīgie korektīvie pasākumi jau ir noteikti Direktīvā 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā

2009/31/EK²⁷, minētie atbildības mehānismi un korektīvie pasākumi būtu jāpiemēro, lai izvairītos no dubulta regulējuma.

(15) Oglekļa piesaistes darbībām ir liels potenciāls sniegt abpusēji izdevīgus risinājumus ilgtspējai, pat ja nevar izslēgt kompromisus. Tāpēc ir lietderīgi noteikt ilgtspējas prasību minimumu, lai nodrošinātu, ka oglekļa piesaistes darbībām ir neitrāla ietekme vai līdzieguvumi attiecībā uz ilgtspējas mērķiem, proti, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu, ūdens un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, pāreju uz aprites ekonomiku un piesārņojuma novēršanu un kontroli. Minētās ilgtspējas prasības attiecīgā gadījumā un ņemot vērā vietējos apstākļus būtu jābalsta uz Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2021/2139²⁸ noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem principam “nenodari būtisku kaitējumu” attiecībā uz mežsaimniecības darbībām un CO₂ pastāvīgai ģeoloģiskai uzglabāšanai pazemē un uz ilgtspējas kritērijiem meža un lauksaimniecības biomasas izejvielām, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001²⁹ 29. pantā. Uz sertifikāciju nevajadzētu pretendēt tādai praksei kā meža monokultūras, kas kaitē biodaudzveidībai.

- (16) Lauksaimniecības prakse, kas piesaista CO₂ no atmosfēras, palīdz sasniegt klimatneitralitātes mērķi, un tā būtu jāatbalsta, izmantojot vai nu kopējo lauksaimniecības politiku (KLP), vai citas publiskas vai privātas iniciatīvas. Konkrētāk, šajā regulā būtu jāņem vērā lauksaimniecības prakse, kas minēta paziņojumā par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem³⁰.
- (17) Operatori vai operatoru grupa drīkst ziņot par līdzieguvumiem, kas veicina ilgtspējas mērķu sasniegšanu, pārsniedzot ilgtspējas prasību minimumu. Šajā nolūkā to veiktajai ziņošanai būtu jāatbilst sertifikācijas metodikām, kas pielāgotas dažādām, Komisijas izstrādātām oglekļa piesaistes darbībām. Sertifikācijas metodikām, cik vien iespējams, būtu jāstimulē līdzieguvumu radīšana biodaudzveidībai, pārsniedzot ilgtspējas prasību minimumu. Šie papildu līdzieguvumi nodrošinās lielāku ekonomisko vērtību sertificētajiem oglekļa piesaistījumiem un radīs lielākus ieņēmumus operatoriem. Ņemot vērā šos apsvērumus, Komisijai ir lietderīgi par prioritāti noteikt tādu īpaši pielāgotu sertifikācijas metodiku izstrādi oglekļa saistīgas lauksaimniecības darbībām, kas sniedz ievērojamus līdzieguvumus biodaudzveidībai.
- (18) Ir lietderīgi izstrādāt detalizētas sertifikācijas metodikas dažādajām oglekļa piesaistes darbībām, lai standartizētā, verificējamā un salīdzināmā veidā piemērotu šajā regulā noteiktos kvalitātes kritērijus. Minētajām metodoloģijām būtu jānodrošina oglekļa piesaistījumu radītā oglekļa neto piesaistījuma ieguvuma stingra un pārredzama

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

²⁸ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/2139 (2021. gada 4. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem (OV L 442, 9.12.2021, 1 lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

³⁰ Komisijas paziņojums “Ilgspējīgi oglekļa aprites cikli”, COM (2021) 800.

sertifikācija, vienlaikus izvairoties no nesamērīga administratīvā sloga operatoriem vai operatoru grupām, jo īpaši mazajiem lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro papildināt šo regulu, pieņemot deleģētos aktus, ar kuriem nosaka detalizētas sertifikācijas metodikas dažādām oglekļa piesaistes darbībām. Šīs metodikas būtu jāizstrādā ciešā sadarbībā ar Ekspertu grupu oglekļa piesaistes jautājumos un visiem pārējiem ieinteresētajiem subjektiem. To pamatā jābūt labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem, tām jāpamatojas uz esošajām publiskajām un privātajām oglekļa piesaistījumu sertifikācijas shēmām un metodikām, kā arī jāņem vērā visi attiecīgie standarti un noteikumi, kas pieņemti valstu un Savienības līmenī.

- (19) Lai nodrošinātu ticamu un uzticamu sertifikācijas procesu, neatkarīgām trešām personām būtu jāveic oglekļa piesaistes darbību revīzija. Konkrētāk, oglekļa piesaistes darbībām pirms to īstenošanas būtu jāveic sākotnējā sertifikācijas revīzija, lai verificētu to atbilstību šajā regulā noteiktajiem kvalitātes kritērijiem, tostarp pareizi kvantificētu paredzamo oglekļa neto piesaistījuma ieguvumu. Oglekļa piesaistes darbībām būtu arī periodiski jāveic atkārtotas sertifikācijas revīzijas, lai verificētu radīto oglekļa piesaistījumu atbilstību. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu oglekļa piesaistes darbības aprakstā un sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas revīzijas ziņojumos iekļaujamās informācijas minimumu, struktūru un tehniskos aspektus.
- (20) Lai izmaksu ziņā efektīvi īstenotu klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus un nodrošinātu zemes apsaimniekotāju iesaistīšanos oglekļa saistīgā lauksaimniecībā, ir svarīgi uzlabot tiem pieejamo zinātību, rīkus un metodes oglekļa piesaistījumu novērtēšanai un optimizēšanai. Tas ir īpaši svarīgi Savienības mazajiem lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem, kuriem bieži trūkst zināšanu un zinātības, kas vajadzīga, lai īstenotu oglekļa piesaistes darbības, izpildītu prasītos kvalitātes kritērijus un ievērotu saistītās sertifikācijas metodikas. Tāpēc ir lietderīgi prasīt, lai ražotāju organizācijas veicinātu attiecīgu konsultāciju pakalpojumu sniegšanu, sniedzot saviem biedriem tehniskas konsultācijas. Kopējā lauksaimniecības politika un valsts atbalsts var finansiāli atbalstīt konsultāciju pakalpojumu sniegšanu, zināšanu apmaiņu, mācības, informatīvus pasākumus vai interaktīvus inovācijas projektus ar lauksaimniekiem un mežsaimniekiem.
- (21) Ir lietderīgi, lai uz oglekļa piesaistījumu sertifikātiem pamatotos dažādi galalietojumi, piemēram, nacionālo un korporatīvo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatu apkopošana, tostarp saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841³¹, pierādījumi par klimatiskajiem un citiem korporatīvajiem vidiskajiem apgalvojumiem (tostarp par biodaudzveidību) vai verificētu oglekļa piesaistījumu vienību apmaiņu, izmantojot brīvprātīgus oglekļa izlīdzināšanas tirgus. Šajā nolūkā sertifikātā būtu jāiekļauj precīza un pārredzama informācija par oglekļa piesaistes darbību, tostarp par kopējiem piesaistījumiem un oglekļa neto piesaistījuma ieguvumu, kas atbilst šajā regulā noteiktajiem kvalitātes kritērijiem. Komisija būtu arī jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, lai sīkāk precizētu vai grozītu II pielikumu, kurā uzskaitīts sertifikātos iekļaujamais informācijas minimums.

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

- (22) Lai nodrošinātu precīzu, stabilu un pārredzamu verifikāciju, sertifikācijas struktūrām, kas ir atbildīgas par oglekļa piesaistes darbību sertifikāciju, vajadzētu būt nepieciešamajai kompetencei un prasmēm, un tām vajadzētu būt saņēmušām akreditāciju no valsts akreditācijas iestādēm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008³². Lai izvairītos no iespējamām interešu konfliktiem, sertifikācijas struktūrām vajadzētu būt arī pilnīgi neatkarīgām no operatora, kas veic oglekļa piesaistes darbību, uz kuru attiecas sertifikācija. Turklāt dalībvalstīm būtu jāveicina sertifikācijas procesa pareiza īstenošana, šajā nolūkā uzraugot valsts akreditācijas struktūru akreditēto sertifikācijas struktūru darbību un informējot sertifikācijas shēmas par attiecīgiem neatbilstības konstatējumiem.
- (23) Lai pierādītu atbilstību šai regulai, operatoriem būtu jāizmanto sertifikācijas shēmas. Tāpēc sertifikācijas shēmām būtu jādarbojas, pamatojoties uz uzticamiem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām, un tām būtu jānodrošina izcelsmes precizitāte, uzticamība, integritāte un nenoliedzamība, kā arī aizsardzība pret tādu tirgus dalībnieku iesniegtu informāciju un datiem, kas ir krāpnieciski. Tām būtu arī jānodrošina verificēto oglekļa piesaistes vienību pareiza uzskaitē, jo īpaši izvairoties no dubultas uzskaites. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, tostarp atbilstošus uzticamības, pārredzamības, grāmatvedības un neatkarīgas revīzijas standartus, kas jāpiemēro sertifikācijas shēmām, lai nodrošinātu vajadzīgo juridisko noteiktību attiecībā uz noteikumiem, kas piemērojami operatoriem un sertifikācijas shēmām. Lai nodrošinātu izmaksu ziņā efektīvu sertifikācijas procesu, minēto tehnisko saskaņoto sertifikācijas noteikumu mērķim vajadzētu būt arī samazināt nevajadzīgu administratīvo slogu operatoriem vai operatoru grupām, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), tostarp mazajiem lauksaimniekiem un mezsaimniekiem.
- (24) Lai nodrošinātu uzticamu un saskaņotu sertifikācijas kontroli, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumus, ar kuriem atzīst sertifikācijas shēmas, kas atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām, tostarp attiecībā uz tehnisko kompetenci, uzticamību, pārredzamību un neatkarīgu revīziju. Šādiem atzīšanas lēmumiem vajadzētu būt ierobežotiem laikā. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus par saturu un procesiem sertifikācijas shēmu atzīšanai Savienībā.
- (25) Attiecīgos gadījumos joprojām ir piemērojami Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem³³ ("Orhūsas konvencija") noteikumi attiecībā uz pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, jo īpaši noteikumi, kas attiecas uz sabiedrības dalību un iespēju vērsties tiesā.
- (26) Sertifikācijas shēmām būtu jāizveido un jāuztur sadarbībspējīgi publiskie reģistri, lai nodrošinātu oglekļa piesaistījumu sertifikātu pārredzamību un pilnīgu izsekojamību un novērstu krāpšanas un dubultas uzskaites risku. Krāpšana var notikt, ja vienai un tai pašai oglekļa piesaistes darbībai ir izdots vairāk nekā viens sertifikāts, jo darbība ir

³² Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

³³ Padomes Lēmums 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.).

reģistrēta divās dažādās sertifikācijas shēmās vai ir divreiz reģistrēta vienā un tajā pašā shēmā. Krāpšana var notikt arī tad, ja vienu un to pašu sertifikātu vairākas reizes izmanto, lai iesniegtu vienu un to pašu pieteikumu par oglekļa piesaistes darbību vai oglekļa piesaistes vienību. Reģistriem būtu jāglabā ar oglekļa piesaistījumu sertifikācijas procesu saistītie dokumenti, tostarp sertifikācijas revīziju kopsavilkumi un atkārtotas sertifikācijas revīzijas ziņojumi, sertifikāti un atjauninātie sertifikāti, un tie būtu jādara publiski pieejami elektroniskā veidā. Reģistros būtu jāreģistrē arī sertificētās oglekļa piesaistes vienības, kas atbilst Savienības kvalitātes kritērijiem. Lai vienotajā tirgū nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas noteikumus, ar ko nosaka standartus un tehniskos noteikumus minēto reģistru darbībai un sadarbībai.

- (27) Sertifikācijas shēmām ir svarīga nozīme, jo tās sniedz pierādījumus par atbilstību oglekļa piesaistījumu kvalitātes kritērijiem. Tāpēc ir lietderīgi, ka Komisija pieprasa sertifikācijas shēmām regulāri ziņot par to darbību. Šādi ziņojumi būtu jāpublisko pilnībā vai attiecīgā gadījumā apkopotā veidā, lai palielinātu pārredzamību un uzlabotu Komisijas veikto uzraudzību. Turklāt šādas ziņošanas rezultātā Komisijai tiktu nodrošināta informācija, kas tai nepieciešama, lai ziņotu par sertifikācijas shēmu darbību nolūkā apzināt paraugpraksi un vajadzības gadījumā iesniegt priekšlikumu par šādas paraugprakses turpmāku sekmēšanu. Lai nodrošinātu salīdzināmu un konsekventu ziņošanu, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka sertifikācijas shēmu sagatavoto ziņojumu satura un formāta tehniskos aspektus.
- (28) Lai operatori šajā regulā noteiktos kvalitātes kritērijus varētu piemērot standartizētā un izmaksefektīvā veidā, vienlaikus ņemot vērā dažādu oglekļa piesaistes darbību īpatnības, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot detalizētas sertifikācijas metodikas dažādiem oglekļa piesaistes darbību veidiem. Komisija vajadzētu arī būt iespējai grozīt II pielikumu, kurā uzskaitīts informācijas minimums, kas jāiekļauj sertifikātos. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³⁴. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (29) Komisijai piešķirtās īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011³⁵. Lai īstenotu šajā regulā noteiktās īstenošanas pilnvaras, Komisijai šajā regulā noteikto uzdevumu veikšanā būtu jāsaņem palīdzība no Klimata pārmaiņu komitejas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999³⁶ 44. panta 3. punktu.

³⁴ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes

- (30) Komisijai būtu jāpārskata šīs regulas īstenošana trīs gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā un pēc tam ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc globālās izsvēršanas, par ko panākta vienošanās saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu. Minētajos pārskatos būtu jāņem vērā attiecīgās norises saistībā ar Savienības tiesību aktiem, tehnoloģisko un zinātnisko progresu, tirgus attīstību oglekļa piesaistījumu jomā un pārtikas nodrošinājumu, tostarp pārtikas pieejamību un pārtikas cenu pieņemamību, un tajos būtu jāņem vērā Parīzes nolīguma globālās izsvēršanas rezultāti.
- (31) Šīs regulas mērķus, proti, veicināt augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumu ieviešanu, vienlaikus līdz minimumam samazinot zaļmaldināšanas risku, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un ierosinātās darbības mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī. Tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. nodaļa

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs regulas mērķis ir operatoriem vai operatoru grupām atvieglot oglekļa piesaistījumu izvērsanu. Šajā nolūkā ar šo regulu izveido brīvprātīgu Savienības satvaru oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, nosakot:
 - a) kvalitātes kritērijus Savienībā notiekošām oglekļa piesaistes darbībām;
 - b) noteikumus oglekļa piesaistījumu verificēšanai un sertificēšanai;
 - c) noteikumus par sertifikācijas shēmu darbību un to, kā Komisija tās atzīst.
2. Šis brīvprātīgais Savienības oglekļa piesaistījumu sertifikācijas satvars neattiecas uz emisijām, kas ietilpst Direktīvas 2003/87/EK darbības jomā, izņemot tādu oglekļa dioksīda emisiju uzglabāšanu no ilgtspējīgas biomasas, kurām saskaņā ar tās IV pielikumu piemēro nulles likmi.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:
 - a) “oglekļa piesaiste” ir vai nu atmosfēriskā vai biogēnā oglekļa uzglabāšana ģeoloģiskās oglekļa krātuvēs, biogēnās oglekļa krātuvēs, ilgtermiņa produktos un materiālos, un jūras vidē, vai oglekļa izplūdes atmosfērā no biogēnas oglekļa krātuves samazināšana;
 - b) “oglekļa piesaistes darbība” ir viens vai vairāki operatora īstenoti paņēmieni vai procesi, kuru rezultātā notiek oglekļa pastāvīga uzglabāšana, tiek uzlabota

Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

oglekļa uztveršana biogēnā oglekļa krātuvē, tiek samazināta oglekļa izplūde no biogēnas oglekļa krātuves atmosfērā vai atmosfēriskais vai biogēnais ogleklis tiek uzglabāts ilgtermiņa produktos vai materiālos;

- c) “biogēna oglekļa krātuve” ir virszemes biomasa, pazemes biomasa, nobiras, atmirusi koksne un augsnes organiskais ogleklis, kā noteikts Regulas 2018/841 I pielikuma B daļas a)–e) punktā;
- d) “operators” ir jebkura juridiska vai fiziska persona, kas veic vai vada oglekļa piesaistes darbību vai kam ir deleģēta ekonomiska vara lemt par darbības tehnisko funkcionēšanu;
- e) “operatoru grupa” ir juridiska persona, kas pārstāv vairāk nekā vienu operatoru un ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka minētie operatori ievēro šīs regulas prasības;
- f) “monitoringa periods” ir periods, kura ilgumu nosaka atkarībā no oglekļa piesaistes darbības veida un kura laikā operators monitorē oglekļa uzglabāšanu;
- g) “oglekļa pastāvīga uzglabāšana” ir oglekļa piesaistes darbība, ar kuru normālos apstākļos un izmantojot pienācīgu pārvaldības praksi atmosfērisko vai biogēno oglekli uzglabā vairākus gadsimtus, tostarp bioenerģija ar oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu un oglekļa tieša uztveršana no gaisa un uzglabāšana;
- h) “oglekļsaistīga lauksaimniecība” ir ar zemes apsaimniekošanu saistīta oglekļa piesaistes darbība, kas, uzlabojot oglekļa uztveršanu un/vai samazinot oglekļa izplūdi atmosfērā, palielina oglekļa uzglabāšanu dzīvajā biomasā, atmirušajā organiskajā vielā un augsnē;
- i) “oglekļa uzglabāšana produktos” ir oglekļa piesaistes darbība, ar kuru atmosfēriskais un biogēnais ogleklis tiek uzglabāts ilgtermiņa produktos vai materiālos;
- j) “sertifikācijas struktūra” ir neatkarīga, akreditēta vai atzīta atbilstības novērtēšanas struktūra, kas ir noslēgusi nolīgumu ar sertifikācijas shēmu par sertifikācijas revīziju veikšanu un sertifikātu izdošanu;
- k) “sertifikācijas shēma” ir privātas vai publiskas organizācijas pārvaldīta shēma, kas pārrauga sertifikāciju par operatoru vai operatoru grupas atbilstību šai regulai;
- l) “sertifikācijas revīzija” ir revīzija, ko veic sertifikācijas struktūra;
- m) “atkārtotas sertifikācijas revīzija” ir revīzija, ko veic sertifikācijas struktūras izdota sertifikāta atjaunošanas procesā;
- n) “sertifikāts” ir sertifikācijas struktūras izdots atbilstības apliecinājums, kas apliecina, ka oglekļa piesaistes darbība atbilst šai regulai;
- o) “oglekļa piesaistes vienība” ir viena tonna sertificēta oglekļa neto piesaistījuma ieguvums, kas gūts ar oglekļa piesaistes darbību un reģistrēts sertifikācijas shēmā.

3. pants

Tiesības uz sertificēšanu

Oglekļa piesaistījumi ir tiesīgi saņemt sertifikāciju saskaņā ar šo regulu, ja tie atbilst abiem šiem nosacījumiem:

- a) tie ir gūti, veicot oglekļa piesaistes darbību, kas atbilst 4.–7. pantā noteiktajiem kvalitātes kritērijiem;
- b) tie ir neatkarīgi verificēti saskaņā ar 9. pantu.

2. nodaļa KVALITĀTES KRITĒRIJI

4. pants

Kvantifikācija

1. Oglekļa piesaistes darbība nodrošina oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu, ko kvantificē, izmantojot šādu formulu:

$$\text{Oglekļa neto piesaistījumu ieguvums} = CR_{\text{baseline}} - CR_{\text{total}} - GHG_{\text{increase}} > 0$$
 kur:
 - a) CR_{baseline} ir oglekļa piesaiste saskaņā ar bāzlīniju;
 - b) CR_{total} ir oglekļa kopējie piesaistījumi, veicot oglekļa piesaistes darbību;
 - c) GHG_{increase} ir tādu tiešo un netiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugums, kas rodas, īstenojot oglekļa piesaistes darbību un kuru avots oglekļsaistīgas lauksaimniecības gadījumā nav biogēnās oglekļa krātuves.
2. Oglekļsaistīgas lauksaimniecības gadījumā CR_{baseline} un CR_{total} saprot kā siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumus vai emisijas saskaņā ar Regulā (ES) 2018/841 paredzētajiem uzskaites noteikumiem.
3. Šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētos daudzumus apzīmē ar mīnusa zīmi (-), ja tie ir siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumi, un ar plus zīmi (+), ja tie ir siltumnīcefekta gāzu neto emisijas; tos izsaka oglekļa dioksīda ekvivalenta tonnās.
4. Oglekļa piesaistījumus kvantificē atbilstīgā, precīzā, pilnīgā, konsekventā un salīdzināmā veidā.
5. Bāzlīnija atbilst salīdzināmu darbību standarta oglekļa piesaistījumu rādītājiem līdzīgos sociālos, ekonomiskos, vidiskos un tehnoloģiskos apstākļos, ņemot vērā ģeogrāfisko kontekstu.
6. Atkāpjoties no 5. punkta, pienācīgi pamatotos gadījumos bāzlīnija drīkst būt balstīta uz konkrētās darbības individuālo oglekļa piesaistījumu rādītāju.
7. Bāzlīniju periodiski atjaunina.
8. Oglekļa piesaistījumu kvantificēšanā ņem vērā nenoteiktības saskaņā ar atzītām statistiskām pieejām.
9. Lai atbalstītu oglekļsaistīgas lauksaimniecības radīto oglekļa piesaistījumu kvantifikāciju, operators vai operatoru grupa vāc datus par oglekļa piesaistījumiem un siltumnīcefekta gāzu emisijām veidā, kas ir saderīgs ar nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841 un Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļu.

5. pants

Papildīgums

1. Oglekļa piesaistes darbība ir papildu darbība. Šajā nolūkā oglekļa piesaistes darbība atbilst abiem šādiem kritērijiem:
 - a) tā pārsniedz Savienības un valstu tiesību aktos noteiktās prasības;
 - b) tā notiek sertifikācijas stimulējošās ietekmes dēļ.
2. Ja bāzlīniju nosaka saskaņā ar 4. panta 5. punktu, uzskata, ka 1. punktā minētais papildīgums ir ievērots. Ja bāzlīniju nosaka saskaņā ar 4. panta 6. punktu, 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto papildīgumu pierāda, izmantojot īpašus testus.

6. pants

Ilgtermiņa uzglabāšana

1. Operators vai operatoru grupa pierāda, ka oglekļa piesaistes darbības mērķis ir nodrošināt oglekļa ilgtermiņa uzglabāšanu.
2. Šā panta 1. punkta nolūkā operators vai operatoru grupa atbilst abiem turpmāk minētajiem kritērijiem:
 - a) tas/tā monitorē un mazīna jebkādu uzkrātā oglekļa izplūdes risku, kas rodas monitoringa periodā;
 - b) tam/tai piemēro pienācīgus atbildības mehānismus saistībā ar uzkrātā oglekļa jebkādu izplūdi monitoringa periodā.
3. Attiecībā uz oglekļsaistīgu lauksaimniecību un oglekļa uzglabāšanu produktos uzskata, ka ar oglekļa piesaistes darbību uzkrātais ogleklis monitoringa perioda beigās izplūst atmosfērā.

7. pants

Ilgspēja

1. Oglekļa piesaistes darbība neitrāli ietekmē vai rada līdziegumus saistībā ar visiem šādiem ilgtspējas mērķiem:
 - a) klimata pārmaiņu mazināšana, kas pārsniedz 4. panta 1. punktā minēto oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu;
 - b) pielāgošanās klimata pārmaiņām;
 - c) ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība;
 - d) pāreja uz aprites ekonomiku;
 - e) piesārņojuma novēršana un kontrole;
 - f) biodaudzveidības un ekosistēmu aizsargāšana un atjaunošana.
2. Šā panta 1. punkta nolūkā oglekļa piesaistes darbība atbilst ilgtspējas prasību minimumam, kas noteikts sertifikācijas metodikās, kuras noteiktas saskaņā ar 8. pantu pieņemtos deleģētajos aktos.
3. Ja operators vai operatoru grupa ziņo par līdziegumiem, kas veicina 1. punktā minēto ilgtspējas mērķu sasniegšanu, pārsniedzot 2. punktā minēto ilgtspējas prasību minimumu, tas/tā ievēro sertifikācijas metodikas, kas noteiktas 8. pantā minētajos deleģētajos aktos. Sertifikācijas metodikas pēc iespējas stimulē tādu līdziegumu radīšanu, kas pārsniedz ilgtspējas prasību minimumu, jo īpaši attiecībā uz 1. punkta f) apakšpunktā minēto mērķi.

8. pants

Sertifikācijas metodikas

1. Operators vai operatoru grupa piemēro attiecīgās sertifikācijas metodes, lai nodrošinātu atbilstību 4.–7. pantā noteiktajiem kritērijiem.
2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai noteiktu 1. punktā minētās tehniskās sertifikācijas metodikas darbībām, kas saistītas ar oglekļa pastāvīgu uzglabāšanu, oglekļsaistīgu lauksaimniecību un oglekļa uzglabāšanu produktos. Minētās sertifikācijas metodikas ietver vismaz I pielikumā izklāstītos elementus.
3. Sagatavojot minētos deleģētos aktus, Komisija ņem vērā šādus elementus:
 - a) mērķi nodrošināt oglekļa piesaistījumu noturību un aizsargāt un atjaunot ekosistēmas;
 - b) mērķi samazināt administratīvo slogu operatoriem, jo īpaši maza mēroga oglekļsaistīgas lauksaimniecības operatoriem;
 - c) attiecīgos Savienības un valstu tiesību aktus;
 - d) attiecīgās Savienības un starptautiskās sertifikācijas metodikas un standartus.

3. nodaļa SERTIFIKĀCIJA

9. pants

Atbilstības sertifikācija

1. Lai pieteiktos sertifikācijai par atbilstību šai regulai, operators vai operatoru grupa iesniedz pieteikumu sertifikācijas shēmai. Pēc minētā pieteikuma pieņemšanas operators vai operatoru grupa sertifikācijas struktūrai iesniedz visaptverošu oglekļa piesaistes darbības aprakstu, tostarp sertifikācijas metodiku, kas izmantota, lai novērtētu atbilstību 4.–7. pantam, paredzamos oglekļa kopējos piesaistījumus un oglekļa neto piesaistījumu ieguvumu. Operatoru grupas arī norāda, kā tiek sniegti konsultāciju pakalpojumi par oglekļa piesaistes darbībām, jo īpaši maza mēroga oglekļsaistīgas lauksaimniecības operatoriem.
2. Sertifikācijas struktūra veic sertifikācijas revīziju, lai verificētu saskaņā ar 1. punktu iesniegto informāciju un apstiprinātu oglekļa piesaistes darbības atbilstību 4.–7. pantam. Pēc sertifikācijas revīzijas sertifikācijas struktūra izdod sertifikācijas revīzijas ziņojumu, kurā ietverts kopsavilkums un sertifikāts ar vismaz II pielikumā noteikto informāciju. Sertifikācijas shēma veic sertifikācijas revīzijas ziņojuma un sertifikāta kontroli, un dara sertifikācijas revīzijas ziņojumu un sertifikātu publiski pieejamu 12. pantā minētajā reģistrā.
3. Sertifikācijas struktūra periodiski veic atkārtotas sertifikācijas revīzijas, lai atkārtoti apstiprinātu oglekļa piesaistes darbības atbilstību 4.–7. pantam un verificētu radīto oglekļa ieguvumu. Šīs atkārtotās sertifikācijas revīzijas rezultātā sertifikācijas struktūra izdod atkārtotas sertifikācijas revīzijas ziņojumu, kurā ietverts kopsavilkums un atjaunināts sertifikāts. Sertifikācijas shēma veic atkārtotās sertifikācijas revīzijas ziņojuma un atjauninātā sertifikāta kontroli un dara atkārtotās

sertifikācijas revīzijas ziņojuma kopsavilkumu, atjaunināto sertifikātu un sertificētās oglekļa piesaistes vienības publiski pieejamas 12. pantā minētajā reģistrā.

4. Operators vai operatoru grupa sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas revīziju laikā atbalsta sertifikācijas struktūru, jo īpaši nodrošinot piekļuvi darbības vietai un sniedzot attiecīgus datus un dokumentāciju.
5. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka 1. punktā minētās oglekļa piesaistes darbības visaptverošā apraksta un 2. un 3. punktā minēto sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas revīzijas ziņojumu struktūru, formātu un tehniskos aspektus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

10. pants

Sertifikācijas struktūras

1. Sertifikācijas shēmu ieceltās sertifikācijas struktūras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008³⁷ akreditē valsts akreditācijas iestāde.
2. Sertifikācijas struktūras ir:
 - a) kompetentas veikt 9. pantā minētās sertifikācijas un atkārtotas sertifikācijas revīzijas;
 - b) neatkarīgas no operatoriem vai operatoru grupas un veic šajā regulā paredzētās darbības sabiedrības interesēs.
3. Šā panta 2. punkta b) apakšpunkta nolūkā sertifikācijas struktūras vai jebkādas to daļas:
 - a) nav operators vai operatoru grupa, operatora vai operatoru grupas īpašnieks un nepieder operatoram vai operatoru grupai;
 - b) nav tādās attiecībās ar operatoriem vai operatoru grupu, kas varētu ietekmēt to neatkarību un objektivitāti.
4. Dalībvalstis uzrauga sertifikācijas struktūru darbību. Sertifikācijas struktūras pēc valsts kompetento iestāžu pieprasījuma iesniedz visu attiecīgo informāciju, kas vajadzīga, lai uzraudzītu to darbību, tostarp 9. pantā minēto revīziju datumu, laiku un vietu. Ja dalībvalstis konstatē neatbilstības problēmas, tās par to nekavējoties informē sertifikācijas struktūru un attiecīgo sertifikācijas shēmu.

4. nodaļa

SERTIFIKĀCIJAS SHĒMAS

11. pants

Sertifikācijas shēmu darbība

1. Lai pierādītu atbilstību šai regulai, operators vai operatoru grupa izmanto sertifikācijas shēmu, ko Komisija atzinusi saskaņā ar 13. pantu.

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

2. Sertifikācijas shēmas darbojas, pamatojoties uz uzticamiem un pārredzamiem noteikumiem un procedūrām, jo īpaši attiecībā uz iekšējo pārvaldību un uzraudzību, sūdzību un pārsūdzību izskatīšanu, apspriešanos ar ieinteresētajām personām, pārredzamību un informācijas publicēšanu, sertifikācijas struktūru iecelšanu un apmācību, neatbilstības jautājumu risināšanu, reģistru izveidi un pārvaldību.
3. Sertifikācijas shēmas verificē, vai informācijai un datiem, ko operators vai operatoru grupa iesniegusi atbilstības sertificēšanai saskaņā ar 9. pantu, ir veikta neatkarīga revīzija un vai atbilstības sertifikācija ir veikta precīzi, ticami un izmaksefektīvi.
4. Sertifikācijas shēmas vismaz reizi gadā publicē iecelto sertifikācijas struktūru sarakstu, par katru sertifikācijas struktūru norādot, kura struktūra vai valsts publiskā iestāde to ir atzinusi un kura struktūra vai valsts publiskā iestāde to uzrauga.
5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka 2., 3. un 4. punktā minēto struktūru, formātu, tehniskos aspektus un procesu, ko piemēro visām sertifikācijas shēmām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

12. pants

Reģistri

1. Sertifikācijas shēma izveido un pienācīgi uztur publisku reģistru, lai darītu publiski pieejamu informāciju, kas saistīta ar sertifikācijas procesu, tostarp sertifikātus un atjauninātus sertifikātus, un oglekļa piesaistes vienību daudzumu, kas sertificēts saskaņā ar 9. pantu. Minētie reģistri izmanto automatizētas sistēmas, tostarp elektroniskas veidnes, un tie ir sadarbībspējīgi.
2. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka publisko reģistru struktūru, formātu un tehniskos aspektus un oglekļa piesaistes vienību reģistrēšanu, turēšanu vai izmantošanu, kā minēts 1. punktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

13. pants

Sertifikācijas shēmu atzīšana

1. Lai pierādītu atbilstību šai regulai, operatori vai operatoru grupa drīkst izmantot tikai ar Komisijas lēmumu atzītu sertifikācijas shēmu. Šāds lēmums ir spēkā ne ilgāk kā piecus gadus.
2. Dalībvalsts iesniedz Komisijai pieteikumu publiskās sertifikācijas shēmas atzīšanai. Privātas sertifikācijas shēmas juridiskais pārstāvis iesniedz Komisijai pieteikumu privātas sertifikācijas shēmas atzīšanai.
3. Komisija drīkst atcelt 1. punktā minēto lēmumu par sertifikācijas shēmas atzīšanu, ja sertifikācijas shēma neīsteno standartus un noteikumus, kas noteikti 11. panta 5. punktā minētajos īstenošanas aktos. Ja dalībvalsts pauž bažas par to, ka sertifikācijas shēma nedarbojas saskaņā ar 11. panta 5. punktā minētajos īstenošanas aktos noteiktajiem standartiem un noteikumiem, kuri ir pamatā lēmumiem saskaņā ar 1. punktu, Komisija izmeklē šo jautājumu un attiecīgi rīkojas, kas var ietvert attiecīgā lēmuma atcelšanu.

4. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka 1., 2. punktā minēto paziņošanas un atzīšanas procesu struktūru, formātu un tehniskos aspektus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

14. pants

Ziņošanas prasības

1. Katra Komisijas atzītā sertifikācijas shēma iesniedz Komisijai gada ziņojumu par savām darbībām, tostarp aprakstu par visiem krāpšanas gadījumiem un saistītajiem novēršanas pasākumiem. Ziņojumu iesniedz katru gadu līdz 30. aprīlim, un tas aptver iepriekšējo kalendāro gadu. Prasība iesniegt ziņojumu attiecas tikai uz sertifikācijas shēmām, kas ir darbojušās vismaz 12 mēnešus.
2. Komisija minētos ziņojumus dara publiski pieejamus pilnībā vai apkopotā veidā, ja nepieciešams saglabāt komerciāli sensitīvas informācijas konfidencialitāti.
3. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka 1. punktā minēto ziņojumu struktūru, formātu un tehniskos aspektus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. pantā minēto pārbaudes procedūru.

5. nodaļa

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

II pielikuma grozījums

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai grozītu II pielikumu nolūkā pielāgot 9. pantā minētajos sertifikātos iekļautā informācijas minimuma sarakstu.

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 8. un 15. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [PB: ierakstīt datumu — šīs regulas spēkā stāšanās dienu].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā drīkst atsaukt 8. un 15. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Saskaņā ar 8. un 15. pantu pieņemti deleģētie akti stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par

savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

17. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz ar Regulas (ES) 2018/1999 44. panta 1. punkta 1. apakšpunktu izveidotā Klimata pārmaiņu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

18. pants

Pārskatīšana

1. Šo regulu pastāvīgi pārskata visos aspektos, ņemot vērā attiecīgās norises saistībā ar Savienības tiesību aktiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un Parīzes nolīgumu, tehnoloģisko un zinātnisko progresu, tirgus attīstību oglekļa piesaistījumu jomā un Savienības nodrošinātību ar pārtiku.
2. Trīs gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā un ne vēlāk kā līdz 2028. gada beigām un pēc tam sešu mēnešu laikā pēc katras saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu apstiprinātās globālās izsvēršanas iznākuma Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas īstenošanu.

19. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
[...]*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
[...]*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

Saturs

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	21
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	21
1.2.	Attiecīgā rīcībpolitikas joma	21
1.3.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	21
1.4.	Mērķi	21
1.4.1.	Vispārīgie mērķi	21
1.4.2.	Konkrētie mērķi	21
1.4.3.	Paredzami rezultāti un ietekme	22
1.4.4.	Snieguma rādītāji	22
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	22
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks	22
1.5.2.	Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	23
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas	23
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem	24
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums	24
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme	25
1.7.	Paredzētie pārvaldības veidi	25
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	27
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	27
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	27
2.2.1.	Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	27
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu	27
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)	27
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	27

3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	28
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas.....	28
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	29
3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	29
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	32
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	33
3.2.4.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu.....	36
3.2.5.	Trešo personu iemaksas	36
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	37

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko izveido Eiropas satvaru oglekļa piesaistījumu sertifikācijai

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

Klimatrīcība

3. izdevumu kategorija “Dabas resursi un vide”, 9. sadaļa “Vide un klimatrīcība” (DFS 2021/27)

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ **jaunu darbību**

☐ **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību³⁸**

☐ **esošas darbības pagarināšanu**

☐ **vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Ierosinātās regulas par oglekļa piesaistījumu sertifikāciju vispārīgais mērķis ir veicināt augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumus, lai atbalstītu Eiropas Klimata aktā nospraustā 2050. gada klimatneitralitātes mērķa un citu Eiropas zaļā kursa vidisko mērķu sasniegšanu.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Ierosinātās regulas par oglekļa piesaistījumu sertifikāciju konkrētie mērķi ir šādi.

1. Noteikt četrus kvalitātes kritērijus (izmanto akronīmu **QU.A.L.ITY**): **QU** – kvantifikācija, **A** – papildīgums un bāzlīnijas, **L** – ilgtermiņa uzglabāšana un **ITY** – ilgtspēja, lai identificētu un sertificētu ES īstenotus augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumus.

2. Izstrādāt sertifikācijas metodikas, kas ir īpaši pielāgotas katram oglekļa piesaistes darbības veidam, lai veicinātu QU.A.L.ITY kritēriju saskaņotu un pareizu īstenošanu.

3. Palielināt sabiedrības uzticēšanos oglekļa piesaistījumiem, nodrošinot sertifikācijas procesa pārredzamību un stabilitāti, tostarp Komisijas atzītās sertifikācijas shēmas un oglekļa piesaistījumu publiskos reģistrus.

³⁸

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.4.3. *Paredzamie rezultāti un ietekme*

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

Ierosinātās regulas pieņemšanas vissvarīgākā ietekme būs tādu oglekļa piesaistes darbību izvēšanas pieaugums, kas rada augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumus, tādējādi palīdzot sasniegt Savienības mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Ierosinātā regula ietekmē ekonomikas dalībniekus, piemēram, lauksaimniekus, mežsaimniekus, kā arī rūpniecības uzņēmumus, kas uz vietas izstrādās oglekļa piesaistes darbības, privātas organizācijas un dalībvalstu iestādes, kas drīkst izstrādāt privātas vai publiskas sertifikācijas shēmas sertifikācijas procesa īstenošanai un vadībai. Raugoties plašāk, ierosinātā regula skar visus Eiropas un pasaules iedzīvotājus, jo klimatrīcība ir sabiedriska labums ar pārrobežu raksturu.

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Rādītājs Nr. 1: to oglekļa piesaistes darbību skaits, kuras rada augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumus, kas sertificēti ES sertifikācijas satvarā, tādējādi palīdzot sasniegt 2050. gada klimatneitralitātes mērķi.

Rādītājs Nr. 2: Komisijas izstrādātu detalizētu sertifikācijas metodiku skaits oglekļa piesaistes darbībām, jo īpaši oglekļa saistīgai lauksaimniecībai.

Rādītājs Nr. 3: Komisijas atzītu sertifikācijas shēmu skaits, kas operatoram jāizmanto, lai pierādītu atbilstību ES kvalitātes kritērijiem attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēšanas grafiks*

ES 2021. gadā ar Regulu (ES) 2021/1119 (Eiropas Klimata akts) paplašināja ieceres klimata jomā. Ar minēto aktu ir noteikts saistošs mērķrādītājs, kas paredz siltumnīcefekta gāzu (SEG) kopējās neto emisijas samazināt vismaz par 55 % līdz 2030. gadam salīdzinājumā ar 1990. gadu un panākt klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Ar 2020. gada marta aprites ekonomikas rīcības plānu tika izziņots, ka Komisija izstrādās efektīvu tiesisko regulējumu oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, lai stimulētu oglekļa piesaistījumu īstenošanu un palielinātu oglekļa apritīgumu, pilnībā ievērojot biodaudzveidības mērķus. Ar šo priekšlikumu tiek pildītas iepriekš minētās politiskās saistības.

Sākumposmā (2024.–2025. gads): pēc regulas stāšanās spēkā (tiek pieņemts, ka tas notiks 2024. gadā) Komisija ciešā sadarbībā ar attiecīgo ekspertu grupu sagatavos vismaz trīs deleģētos aktus, tajos nosakot sertifikācijas metodikas oglekļa piesaistes darbībām pastāvīgas uzglabāšanas, oglekļa uzglabāšanas produktu un oglekļa saistīgas lauksaimniecības jomā. Šīs metodikas būs regulāri jāatjaunina. Turklāt apstiprināšanai attiecīgajā komitejā Komisijai būs jā sagatavo divi īstenošanas akti, tajos nosakot noteikumus par sertifikācijas shēmu darbību un to novērtēšanu, to, kā

Komisijai jāveic to atzīšana, un par oglekļa piesaistījumu publisko reģistru izveidi un darbību.

Pilna mēroga darbības posmā (2025. gads un turpmāk): Komisija ciešā sadarbībā ar ieinteresētajām personām un attiecīgo regulatīvo komiteju izvērtēs vairākas sertifikācijas shēmas un ar īpašiem Komisijas lēmumiem atzīs tās, kas atbilst ES tiesiskajam regulējumam. Turklāt Komisijai būs jāizstrādā oglekļa piesaistījumu politika laikposmam pēc 2030. gada.

- 1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Klimata pārmaiņas ir pārrobežu problēma. To ietekme ir globāla neatkarīgi no, piemēram, siltumnīcefekta gāzu emisiju avotu atrašanās vietas. Tāpēc šīs problēmas nevar atrisināt tikai ar valsts vai vietēju rīcību, jo ir maz ticams, ka individuāla rīcība nodrošinās optimālus rezultātus. Koordinācija Eiropas līmenī veicina klimatrīcību un var efektīvi papildināt un pastiprināt valsts un vietēju rīcību; ES rīcības pamatā ir subsidiaritātes princips atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantam.

Lai risinātu problēmas, kas saistītas ar oglekļa piesaistījumu kvalitātes novērtēšanu, Eiropas satvars būtu piemērotāks nekā valstu iniciatīvas. Šāds satvars radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un taisnīgu iekšējo tirgu oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, uzlabojot salīdzināmību un uzticēšanos. Valstu iniciatīvu sadrumstalotība šajā jomā tikai saasinātu problēmu, nevis to atrisinātu.

Ierosinātā regula būs jāatbalsta ar stabilām un pārredzamām sertifikācijas metodikām. Attiecībā uz oglekļa saistīgu lauksaimniecību būs jāizstrādā un jāpilnveido pašreizējā ZIZIMM regulā izmantotā pieeja. Būs arī jāspēj sasaistīt zemes apsaimniekošanas izvēles, kas izdarītas lauksaimniecības un ZIZIMM nozarē, un ietekme uz oglekļa sekvēstīšanu un biodaudzveidības aizsardzību.

Pašlaik ir pieejami ierobežoti EVA resursi ZIZIMM emisiju inventarizāciju saistītajam MZV atbalstam atbilstīgi prasībām, kas noteiktas Regulās (ES) 2018/841 (ZIZIMM regulā) un (ES) 2018/1999 (Pārvaldības regulā).

- 1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Lai gan ar ierosināto regulu tiek izveidots jauns ES mēroga sertifikācijas satvars augstas kvalitātes oglekļa piesaistījumiem, tās pamatā ir šāda ES līmenī gūta pieredze.

- Inovāciju fonda³⁹ ietvaros Komisija⁴⁰ ir izstrādājusi vairākas detalizētas ES metodikas, kā kvantificēt SEG emisiju aiztaupījumu rūpnieciskās darbībās, ietverot oglekļa piesaistes darbības, piemēram, uz bioenerģiju balstītus oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas (BECCS) un oglekļa tiešas uztveršanas no gaisa un uzglabāšanas

³⁹ Inovāciju fonds, https://climate.ec.europa.eu/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund_en.

⁴⁰ Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, C pielikums: SEG emisiju novēršanas aprēķināšanas metodika https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/call-annex_c_innovfund-lsc-2020-two-stage_en.pdf.

(DACCS) projekti. Turklāt Īstenošanas regulā (ES) 2018/2066⁴¹ ir izklāstīti detalizēti noteikumi par SEG emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar ETS.

– ES Atjaunojamo energoresursu direktīva (AED) ir lāvusi Komisijai gūt gandrīz 15 gadu pieredzi bioenerģijas ilgtspējas kritēriju sertificēšanā. Šos ES kritērijus īsteno aptuveni 15 Komisijas atzītas publiskās vai privātās sertifikācijas shēmas (t. s. brīvprātīgās shēmas). Saskaņā ar AED Komisija nesēn pieņēma īstenošanas aktu, kurā izklāstīti detalizēti noteikumi sertifikācijas procesam, ko veic sertifikācijas struktūras un ko kontrolē sertifikācijas shēmas.

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Šis priekšlikums ir daļa no Eiropas zaļā kursa. Ar 2020. gada marta aprītes ekonomikas rīcības plānu tika izziņots, ka Komisija izstrādās efektīvu tiesisko regulējumu oglekļa piesaistījumu sertifikācijai, lai stimulētu oglekļa piesaistījumu īstenošanu un palielinātu oglekļa apritīgumu, pilnībā ievērojot biodaudzveidības mērķus. Turklāt zaļā kursa vispārējais mērķis ir saskaņot Savienības tiesību aktus ar ES vārienīgākajiem mērķiem klimata un biodaudzveidības jomā. Šis tiesību akta priekšlikums papildina tos klimata un enerģētikas jomas priekšlikumus, kas iekļauti tiesību aktu paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, jo īpaši ZIZIMM regulu un pārskatīto Atjaunojamo energoresursu direktīvu.

Pastāv arī tikpat cieša saikne ar citām Komisijas iniciatīvām, kuru mērķis ir uzlabot ES mežu noturību pret klimata pārmaiņām, atjaunot degradētu zemi un ekosistēmas, atjaunot kūdrājus un veicināt bioekonomiku, tostarp ilglietojamu nocirstas koksnes produktu izmantošanu, pilnībā ievērojot ekoloģiskos principus, kas veicina biodaudzveidību:

- a) kopējā lauksaimniecības politika;
- b) ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam;
- c) stratēģija “No lauka līdz galdam” taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas labad;
- d) ES Meža stratēģija;
- e) ES Dabas atjaunošanas plāns;
- f) ES Klimatadaptācijas stratēģija;
- g) Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai;
- h) aprītes ekonomikas rīcības plāns “Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu”;
- i) Nulles piesārņojuma rīcības plāns;
- j) ilgtermiņa redzējums par ES lauku apvidiem.

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

Ņemot vāra pašreizējos Komisijai noteiktos personāla un finansiālos ierobežojumus, CLIMA ĢD ir izmantojis savas iekšējās pārcelšanas iespējas un maksimāli optimizējis savus resursus, pieņemot darbā līgumdarbiniekus un iekšējos

⁴¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066,
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj?locale=lv

darbiniekus, lai novērstu darbinieku trūkumu. Tomēr, pat ņemot vērā to, ka daudzi (tehniskāki, zinātniski) uzdevumi ir nodoti ārējiem līgumslēdzējiem, pietiekams personāls ir ļoti svarīgs, lai saglabātu spēju pildīt pienākumus un īstenot papildu uzdevumus, kas noteikti šajā tiesību akta priekšlikumā regulai par oglekļa piesaistes sertifikāciju.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ ierobežots ilgums

- ☐ spēkā no [DD.MM.]GGGG. līdz [DD.MM.]GGGG.
- ☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☒ beztermiņa

Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2024. gada vidus līdz 2025. gada beigām, pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi⁴²

- ☒ Komisijas īstenota tieša **pārvaldība**
- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.
- ☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm
- ☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:
 - ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
 - ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
 - ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☒ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuri sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".

Piezīmes

Kā paredzēts ierosinātās regulas 8. pantā, Komisija izstrādās vairākas sertifikācijas metodikas, kas īpaši pielāgotas galvenajiem oglekļa piesaistes darbību veidiem, lai nodrošinātu ES

⁴² Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt BudgWeb tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

kvalitātes kritēriju pareizu, saskaņotu un izmaksefektīvu īstenošanu attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Kā noteikts ierosinātajā regulā, sertifikācijas struktūrām būs regulāri jāuzrauga, jāziņo un neatkarīgi jāverificē operatoru oglekļa piesaistījumu apgalvojumi. Visi šie ziņojumi būs publiski pieejami sertifikācijas shēmu reģistros un sniegs ievērojamu informācijas apjomu par ierosinātās regulas ietekmi. Turklāt EVA savāktie dati par oglekļa piesaistījumu kvantifikāciju, monitoringu un ziņošanu, un verifikāciju būs svarīgs informācijas avots Komisijai, lai novērtētu ierosinātās regulas īstenošanas progresu. Turklāt Komisija uzraudzīs sertificētu oglekļa piesaistes darbību ieviešanu, izmantojot gada ziņojumus par Komisijas atzītajām sertifikācijas shēmām. Visbeidzot, Komisija regulāri veic pētījumus par dažādiem būtiskiem ES klimata rīcībpolitikas aspektiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Neattiecas — ar priekšlikumu netiek īstenota finanšu programma, bet gan izstrādāta ilgtermiņa rīcībpolitika. Pārvaldības režīms, finansējuma ieviešanas mehānismi, maksājumu kārtība un kontroles stratēģija attiecībā uz kļūdu īpatsvaru nav piemērojami. Lai īstenotu šo priekšlikumu, būs jāpārdala cilvēkresursi Komisijā gan darbības uzsākšanas, gan pilna mēroga darbības posmam. Ir ieviestas atbilstošas procedūras.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Šis priekšlikums neparedz jaunas būtiskas kontroles/riskus, uz kuriem neattiektos esošs iekšējais kontroles satvars. Papildus Finanšu regulas piemērošanai nav paredzēti nekādi citi īpaši pasākumi.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Būs piemērojama CLIMA ĢD krāpšanas novēršanas un atklāšanas stratēģija.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Skaitis	Dif./nedif. 43	no EBTA valstīm ⁴⁴	no kandidātvalstīm ⁴⁵	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
3	09 02 03	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
3	09 10 02	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ
7	20 01 02 01	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	20 02 06 01	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	20 02 06 02	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
7	20 02 06 03	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

NEATTIECAS

⁴³ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁴⁴ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁴⁵ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	3	Dabas resursi un vide
---	---	-----------------------

CLIMA ĢD			Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas							
09 02 03	Saistības	(1a)	3,000	2,000	-	-	5,000
	Maksājumi	(2a)	1,000	2,000	2,000	-	5,000
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁴⁶							
XXX		(3)					
KOPĀ apropriācijas CLIMA ĢD	Saistības	=1a+1b +3	3,000	2,000			5,000
	Maksājumi	=2a+2b +3	1,000	2,000	2,000	-	5,000

⁴⁶ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

○ KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	3,000	2,000			5,000
	Maksājumi	(5)	1,000	2,000	2,000	-	5,000
○ KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)					
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 3. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	3,000	2,000			5,000
	Maksājumi	=5+ 6	1,000	2,000	2,000	-	5,000

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairāk nekā vienu darbības izdevumu kategoriju, atkārtot iepriekš minēto iedaļu:

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1.–6. izdevumu kategorijas apropriācijas (atsauces summa)	Saistības	=4+ 6					
	Maksājumi	=5+ 6					

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē [tiesību akta finanšu pārskata pielikumā](#) (iekšējo noteikumu V pielikums), kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā DECIDE.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
CLIMA ĢD						
○ Cilvēkresursi		0,785	1,099	1,099	1,099	4,082
○ Citi administratīvie izdevumi		0,070	0,070	0,070	0,070	0,280
KOPĀ CLIMA ĢD	Apropriācijas	0,855	1,169	1,169	1,169	4,362

KOPĀ aropriācijas daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,855	1,169	1,169	1,169	4,362
--	------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJAS aropriācijas	Saistības	3,855	3,169	1,169	1,169	9,362
	Maksājumi	1,855	3,169	3,169	1,169	9,362

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			Gads N		Gads N+1		Gads N+2		Gads N+3		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)						KOPĀ	
	IZNĀKUMI																	
	Veids 47	Vidējā s izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izma ksas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ⁴⁸ ...																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																		
- Iznākums																		
Starpsumma — konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

⁴⁷ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

⁴⁸ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā. “Konkrētie mērķi...”

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2024	2025	2026	2027	KOPĀ
--	------	------	------	------	------

daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	0,785	1,099	1,099	1,099	4,082
Citi administratīvie izdevumi	0,070	0,070	0,070	0,070	0,280
Starpsumma – daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,855	1,169	1,169	1,169	4,362

Ārpus ⁴⁹ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					
Cilvēkresursi					
Pārējie administratīvie izdevumi					
Starpsumma – ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS					

KOPĀ	0,855	1,169	1,169	1,169	4,362
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁴⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi

☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2024	2025	2026	2027
○ Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	5	7	7	7
20 01 02 03 (Delegācijas)				
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)				
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
○ Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu FTE)⁵⁰				
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)				
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JPD delegācijās)				
XX 01 xx yy zz⁵¹	- galvenajā mītnē			
	- delegācijās			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)				
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
KOPĀ	5	7	7	7

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	AST amata vieta atbalstīs attiecīgās ekspertu grupas un regulatīvās komitejas pārvaldību. AD amata vietas: - sagatavos virkni deleģēto aktu, kuros noteiktas detalizētas sertifikācijas metodes, lai pierādītu atbilstību ES kvalitātes kritērijiem attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem; - sagatavos virkni īstenošanas aktu, lai noteiktu oglekļa piesaistes darbību sertifikācijas un sertifikācijas shēmu pārvaldības noteikumus un oglekļa piesaistījumu publisko reģistru izveides un pārvaldības noteikumus; - novērtēs sertifikācijas shēmas, kas piesakās uz Komisijas atzīšanas piešķiršanu, un sagatavos saistītos Komisijas lēmumus; - sagatavos politikas priekšlikumus oglekļa piesaistījumu jomā laikposmam pēc 2030. gada.
-------------------------------	---

⁵⁰ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JPD – jaunākie eksperti delegācijās.

⁵¹ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

Ārštata darbinieki	
--------------------	--

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ var tikt pilnībā finansēts ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā.

Izdevumus uzņemsies LIFE finansējuma ietvaros

- ☐ paredz izmantot no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašos instrumentus, kas noteikti DFS regulā.
- ☐ paredz pārskatīt DFS.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N ⁵²	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

⁵²

N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☐ citus ieņēmumus

Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁵³						
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants									

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

--

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

--

⁵³ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.